

รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง

การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้
UTILIZATION OF INTERNET INFORMATION AMONG
STUDENTS IN MAEJO UNIVERSITY

โดย

ลัดดา จิตตคุตตานนท์

2546

1252/46

รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้
UTILIZATION OF INTERNET INFORMATION AMONG STUDENTS
IN MAEJO UNIVERSITY

ได้รับงบประมาณวิจัยประจำปี 2545 จำนวน 25,000 บาท
จากกองทุนสนับสนุนงานวิชาการของคณะธุรกิจการเกษตร

หัวหน้าโครงการ นางสาวลัดดา จิตตคุตตานนท์

งานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์
วันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2546

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการสนับสนุนจากกองทุนสนับสนุนวิชาการของ
คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยจัดสรรงบประมาณในปี พ.ศ. 2545 สำหรับทำ
การวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ลัดดา จิตตคุตตานนท์

สารบัญเรื่อง

	หน้า
สารบัญตาราง	(ก)
สารบัญภาพ	(ข)
บทคัดย่อ	1
ABSTRACT	3
บทที่ 1 บทนำ	4
บทนำ	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	7
แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต	7
ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร	12
แนวคิดว่าด้วยการใช้ประโยชน์	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	22
สมมติฐานการวิจัย	22
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	23
ประชากร	23
กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	26

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	27
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	27
ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต	31
ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	41
ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ต	44
ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน	46
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	53
สรุปผลการวิจัย	53
การสรุปผลข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	54
การทดสอบสมมติฐาน	57
อภิปรายผลการวิจัย	57
ข้อเสนอแนะ	60
ข้อเสนอแนะทั่วไป	60
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	61
เอกสารอ้างอิง	62
ภาคผนวก	65
แบบสอบถาม	66

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต	24
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	27
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	28
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิลำเนา	29
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้	29
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา	30
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะ	31
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว	32
9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลา ในการเริ่มใช้อินเทอร์เน็ต	32
10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต	33
11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลา ในการใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละวัน	34
12	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต	35
13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานที่ ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต	36
14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของเนื้อหาที่เปิดรับ	37
15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของเว็บไซต์ที่เปิดรับ	38
16	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวัตถุประสงค์ ในการใช้อินเทอร์เน็ต	39
17	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามบริการที่ใช้บนอินเทอร์เน็ต	40
18	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการได้รับประโยชน์จาก การใช้อินเทอร์เน็ต	42
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ต	44
21	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	46
22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิภาคนา	47
23	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้	48
24	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะ	49
25	การเปรียบเทียบพหุคูณเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่ จำแนกตามคณะ	50
26	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว	51
27	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของเนื้อหาข่าวสารที่เปิดรับ	52

(ข)

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แบบจำลองความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการใช้สื่อและตัวกำหนดต่างๆ	17
2	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	22

การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้

UTILIZATION OF INTERNET INFORMATION AMONG
STUDENTS IN MAEJO UNIVERSITY

ลัดดา จิตตคุตตานนท์
LADDA CHITTAKUTTANON

ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ 50290

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 1. เพื่อศึกษาประเภทของข่าวสารที่เปิดรับบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา 2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 400 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เมื่อได้ข้อมูลแล้วนำทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t-Test) และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way Anova) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า

1. นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่ศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่มีและไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน

6. นักศึกษาที่เปิดรับประเภทของเนื้อหาข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต (เนื้อหาเพื่อความบันเทิง เพื่อให้การศึกษา เพื่อแจ้งให้ทราบ เพื่อชักจูงใจ) แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The research project on utilization of internet information among students in Maejo University was conducted to study types of internet information exposure and utilization among students in Maejo University.

This study was a survey research. The data was collected by mean of questionnaires from 400 students who study at Maejo University in 2002. Descriptive statistics (percentage, mean and standard deviation) and inferential statistics (t-test and one-way ANOVA) were used to analyze the data.

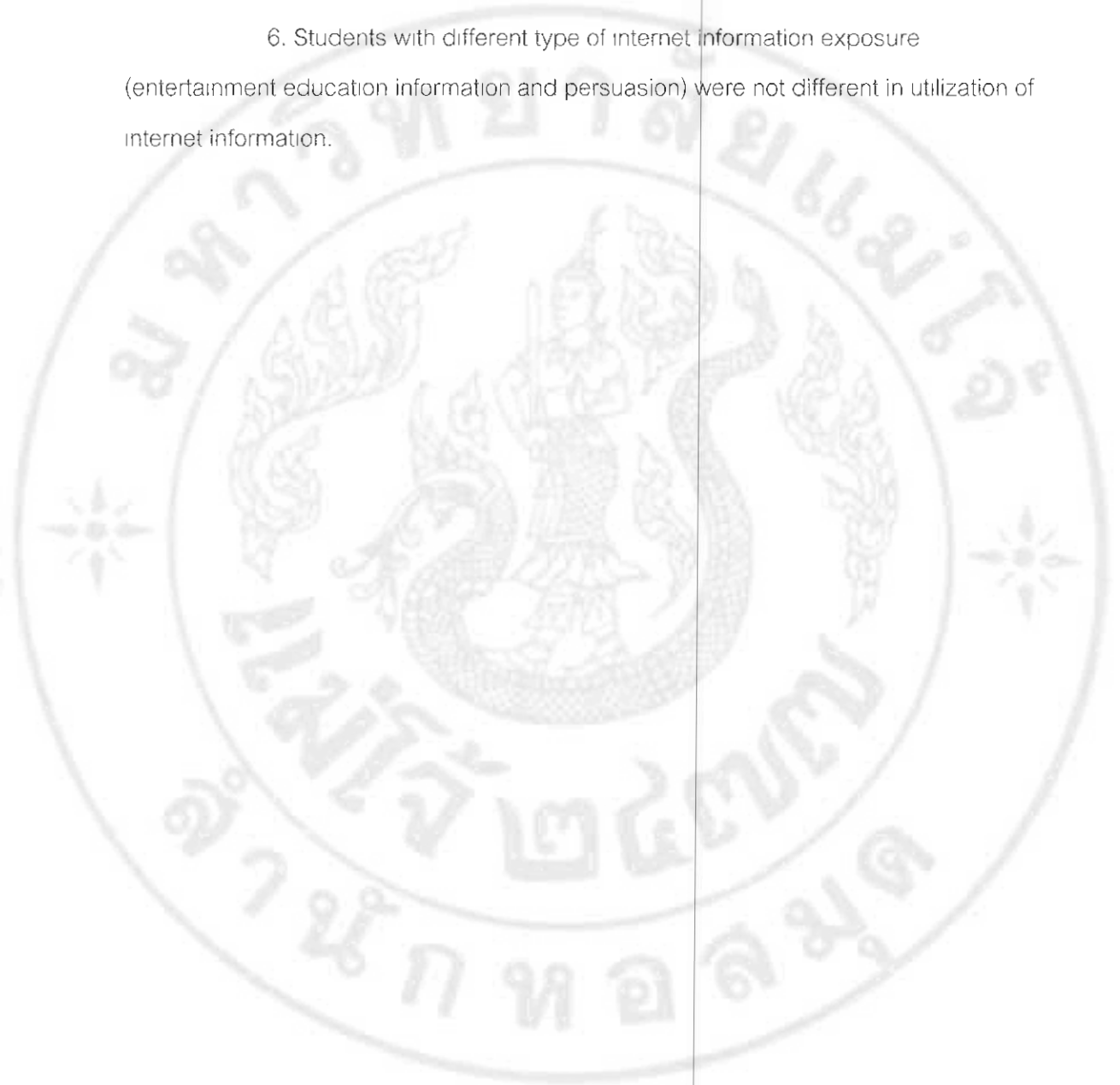
From testing the hypotheses at the significance level of 0.05, the results revealed that :

1. Students with different genders were not different in utilization of internet information.
2. Students with different birth places were not different in utilization of internet information.
3. Students with different income levels were not different in utilization of internet information.

4. Students from different faculties were not different in utilization of internet information.

5. Students who have and have not personal computer were different in utilization of internet information.

6. Students with different type of internet information exposure (entertainment education information and persuasion) were not different in utilization of internet information.

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลกับคนจำนวนมาก ผู้คนส่วนใหญ่รู้จักอินเทอร์เน็ตเพียงแค่ผิวเผินและใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อมูลต่างๆ จึงทำให้อินเทอร์เน็ตได้ทวีความสำคัญมากขึ้นในปัจจุบัน โดยจะเห็นได้จากประเทศไทยมีเว็บไซต์ที่เป็นภาษาไทยมากขึ้น จากจุดนี้เองทำให้คนไทยส่วนใหญ่ได้มีโอกาสใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นทั้งในทิศทางที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ อินเทอร์เน็ตจึงได้ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อกลุ่มคนทุกระดับ โดยเฉพาะกับเด็กวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่กำลังเรียนหนังสือ กลุ่มเด็กวัยรุ่นได้ใช้อินเทอร์เน็ตในการเสาะแสวงหาข้อมูลต่างๆ ที่ตนต้องการและใช้อินเทอร์เน็ตในการหาเพื่อนเพิ่มมากขึ้น ทำให้โลกส่วนใหญ่ของเด็กวัยรุ่นจะคลุกตัวอยู่กับเครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

ปัจจุบันบริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีผู้นิยมใช้กันมากที่สุด คือ การค้นหาไฟล์และฐานข้อมูลแบบเวิลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web : WWW) ทั้งนี้เนื่องจากมีวิธีการใช้งานที่ง่ายและข้อมูลส่วนใหญ่ที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ตจะมีลักษณะเป็นข้อความ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว และมีเสียงประกอบที่น่าสนใจ ในขณะที่บริการอย่างอื่นจะมีเพียงข้อความอย่างเดียว ด้วยรูปแบบดังกล่าวจึงทำให้มีผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ปัจจุบันความนิยมในการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ขยายวงกว้างไปสู่วงการอื่นๆ อย่างรวดเร็ว เช่น ในธุรกิจร้านอาหารและภัตตาคารมีการนำคอมพิวเตอร์ที่สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้มาเป็นจุดดึงดูดความสนใจของลูกค้า ในธุรกิจด้านโรงแรมและการท่องเที่ยวได้มีการจัดทำโฮมเพจเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงแรมและแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

ในด้านการศึกษานั้นทางสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้มีการจัดวางเครือข่ายการสื่อสาร เพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตไว้ให้บริการแก่นักศึกษา และบางสถาบันยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ฟรีโดยไม่จำกัดเวลา มีการรวบรวมข้อมูลทางวิชาการเผยแพร่บนเครือข่ายเพื่อให้นักศึกษาเข้าถึงและค้นคว้าได้ด้วยตนเองตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้บางสถาบันยังได้สนับสนุนให้นักศึกษาจัดทำโฮมเพจแนะนำตนเอง เพื่อประโยชน์ในการสมัครงานและประโยชน์ด้านอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสถาบันการศึกษาจะให้การสนับสนุนนักศึกษาในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า และให้นักศึกษาได้รับรู้กว้างขวางขึ้นก็ตาม แต่ก็ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาถึงพฤติกรรมที่แท้จริงในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาว่าเป็นอย่างไร

ทั้งนี้เนื่องจากในช่วง 3 - 4 ปีที่ผ่านมามหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้ทำการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย รวมทั้งยังดำเนินการเปิดโอกาสให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยได้เข้ามาใช้บริการอินเทอร์เน็ตมากขึ้นด้วยการจัดสถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตภายในมหาวิทยาลัยจำนวนมากตามอาคารเรียนต่างๆ และหอพัก นอกจากนี้ยังจัดให้มีการให้บริการอินเทอร์เน็ตได้ฟรีโดยเชื่อมต่อมาจากบ้านได้ ซึ่งจากการดำเนินการดังกล่าวทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตมากขึ้น โดยจะเห็นได้จากตามสถานที่ต่างๆ ที่เป็นจุดให้บริการอินเทอร์เน็ต มีผู้เข้าใช้บริการเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงประเภทของข่าวสารและการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อคุณลักษณะของข่าวสารที่นักศึกษาเปิดรับว่าส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาประเภทใด และเนื้อหาข่าวสารที่ได้จากการเปิดรับนั้น นักศึกษานำไปใช้ประโยชน์หรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives of the Study)

การศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประเภทของข่าวสารที่เปิดรับบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย (Scope of the Study)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งมีขอบเขตในการศึกษาดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

2. การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 12 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2545 - เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2546

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(Expected Results)

1. เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในด้านต่างๆ
2. นำผลการวิจัยที่ได้ไปเพิ่มศักยภาพในการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของนักศึกษา

นิยามศัพท์

(Definition of Terms)

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ หมายถึง นักศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งสิ้น 4 คณะ ประกอบด้วย คณะผลิตกรรมการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ คณะธุรกิจการเกษตร และคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร
2. เครือข่ายอินเทอร์เน็ต หมายถึง ระบบเครือข่าย (Network) ที่เชื่อมโยงเครือข่ายมากมายหลากหลายเครือข่ายทั่วโลกเข้าด้วยกัน จึงเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีข้อมูลทุกๆ ด้าน ให้ผู้ที่สนใจเข้าไปค้นคว้าหามาใช้ได้อย่างสะดวก รวดเร็วและง่ายดาย
3. ข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หมายถึง เนื้อหาสาระบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถเปิดรับได้จากการสื่อสารผ่านระบบเวิลด์ไวด์เว็บ ซึ่งได้จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร คือ
 - 3.1 เนื้อหาเพื่อความบันเทิง (Entertainment)
 - 3.2 เนื้อหาเพื่อการศึกษา (Education)
 - 3.3 เนื้อหาเพื่อแจ้งให้ทราบ (Information)
 - 3.4 เนื้อหาเพื่อชักจูงใจ (Persuasion)
4. การใช้ประโยชน์ หมายถึง การนำข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร (LITERATURE REVIEW)

การศึกษาเอกสารในบทที่ 2 นี้เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาในการศึกษาจึงได้ทำการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร
3. แนวคิดว่าด้วยการใช้ประโยชน์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

ในปัจจุบันกระแสความตื่นตัวในเรื่องของอินเทอร์เน็ตมีมากขึ้น อินเทอร์เน็ตขยายตัวอย่างรวดเร็วจนกลายเป็นสังคมขนาดใหญ่ มีสมาชิกอยู่เป็นจำนวนมากทั่วโลก หรืออาจกล่าวได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นชุมชนแหล่งใหม่ที่สมาชิกสามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิด การแสดงออก หรือดำเนินกิจกรรมได้หลากหลายรูปแบบ อินเทอร์เน็ตจึงเป็นสังคมโลกที่มีความหลากหลายในทุกๆ ด้าน มีทั้งทางที่ดีสุดๆ จนกระทั่งเลวจนหาอะไรเปรียบไม่ได้ มีข้อมูลข่าวสารมากมาย ตั้งแต่เรื่องราวประวัติศาสตร์ของแต่ละศาสนาไปจนถึงภาพลามกอนาจาร เนื่องจากอินเทอร์เน็ตมีทั้งคุณประโยชน์และโทษอยู่ในขณะเดียวกัน การทราบถึงคุณประโยชน์และโทษของอินเทอร์เน็ตจะทำให้ผู้ใช้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสมดีงาม

ความหมายของอินเทอร์เน็ต (INTERNET)

อินเทอร์เน็ต คือ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก เกิดขึ้นจากระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เล็กๆ รวมกันเป็นระบบเครือข่ายขนาดใหญ่ เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลกันทั่วโลก (ชาญ วชิรเดช, ม.ป.ป.)

อินเทอร์เน็ต คือ เครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงกันไปทั่วโลก ในแต่ละเครือข่ายก็จะมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการ (Server หรือ Host) เชื่อมต่ออยู่เป็นจำนวนมาก ระบบคอมพิวเตอร์เหล่านี้จะให้บริการต่างๆ แล้วแต่ลักษณะและจุดประสงค์ที่เจ้าของเครือข่ายหรือเจ้าของระบบคอมพิวเตอร์นั้นตั้งขึ้น ในอดีตมักจะมีเฉพาะบริการเรื่องข้อมูลข่าวสารและโปรแกรมที่ใช้ในแวดวงการศึกษาวิจัยเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันก็ได้ขยายเข้าสู่เรื่องการค้าและธุรกิจแทบจะทุกด้าน (ต้น ต้นศัพท์ศัพท์, สุพจน์ ปุณณชัยยะ และ สุวัฒน์ ปุณณชัยยะ, 2539)

อินเทอร์เน็ต คือ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อกันทั่วโลก โดยมีมาตรฐานการรับ - ส่งข้อมูลที่เหมือนกัน โดยที่ข้อมูลเหล่านั้นอาจจะเป็นตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว หรือจะเป็นเสียงก็ได้ รวมทั้งยังมีความสามารถในการค้นหาข้อมูลที่มีอยู่ในแหล่งต่างๆ ทั่วโลกได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (ความหมายของอินเทอร์เน็ต, 2546: ระบบออนไลน์)

โดยสรุปแล้วความหมายของอินเทอร์เน็ต คือ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่ เครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้โดยใช้มาตรฐานในการรับส่งข้อมูลที่เป็นหนึ่งเดียว หรือที่เรียกว่าโปรโตคอล (Protocol) ซึ่งโปรโตคอลที่ใช้บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีชื่อว่า ทีซีพี/ไอพี (TCP/IP : Transmission Control Protocol/Internet Protocol)

ประเภทของเนื้อหาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ประเภทของเนื้อหาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หมายถึง เนื้อหาสาระบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถเปิดรับได้จากการสื่อสารผ่านระบบเวิลด์ไวด์เว็บ สามารถจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสารได้ดังนี้

1. เนื้อหาเพื่อความบันเทิง (Entertainment) เช่น ภาพยนตร์ ดนตรี การ์ตูน ฯลฯ
2. เนื้อหาเพื่อการศึกษา (Education) เช่น ข้อมูลการศึกษาค้นคว้าและการวิจัยต่างๆ ข้อมูลที่เป็นความรู้เฉพาะด้าน (วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ) สารคดีและความรู้ทั่วไป

3. เนื้อหาเพื่อแจ้งให้ทราบ (Information) เช่น ข่าวจากสำนักข่าวต่างๆ

4. เนื้อหาเพื่อชักจูงใจ (Persuasion) เช่น โครงการรณรงค์ต่างๆ การโฆษณา

สินค้าและบริการ

ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายเหมือนเครือข่ายโทรศัพท์ที่เชื่อมโยงเข้าหากันได้ทั่วโลก การใช้ประโยชน์จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจึงมีมากมาย ดังนี้ (ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต, 2545: ระบบออนไลน์)

1. ในด้านการศึกษา ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นคว้าหาข้อมูลได้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางวิชาการหรือข้อมูลทั่วไปจากแหล่งข้อมูลในที่ต่างๆ ซึ่งอินเทอร์เน็ตจะทำหน้าที่เหมือนห้องสมุดขนาดยักษ์ ส่งข้อมูลที่ต้องการออกมาให้ถึงบนจอคอมพิวเตอร์ในเวลาไม่กี่วินาทีจากแหล่งข้อมูลทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปกรรม สังคมศาสตร์ กฎหมาย และอื่นๆ

2. ในด้านการรับส่งข่าวสาร ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถรับส่งข้อมูล จดหมายอิเล็กทรอนิกส์กับผู้ใช้อื่นๆ ทั่วโลกได้ภายในเวลาอันรวดเร็วโดยมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำมาก นอกจากนี้ยังอาจส่งข้อมูลผ่านคอมพิวเตอร์ในรูปแบบต่างๆ เช่น แฟ้มข้อมูล รูปภาพ ไปจนถึงข้อมูลที่เป็นภาพ ภาพเคลื่อนไหว และเสียงได้อีกด้วย

3. ในด้านธุรกิจและการค้า อินเทอร์เน็ตมีบริการในรูปแบบของการซื้อขายผ่านคอมพิวเตอร์ สามารถเลือกดูสินค้าพร้อมทั้งคุณสมบัติต่างๆ ผ่านจอคอมพิวเตอร์แล้วสั่งซื้อและจ่ายเงินด้วยบัตรเครดิตได้ทันที ซึ่งนับว่ามีความสะดวกและรวดเร็วมาก นอกจากนั้นบริษัทหรือองค์กรต่างๆ ก็สามารถเปิดให้บริการกับลูกค้าของตนผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ เช่น บริการตอบคำถาม การให้ข่าวสารใหม่ๆ แก่ลูกค้า การแนะนำสินค้าและบริการ เป็นต้น

4. ในด้านการบันเทิง ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถเข้าไปเลือกอ่านหนังสือหรือวารสารต่างๆ ผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ สามารถเข้าไปค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับภาพยนตร์ ดนตรี และอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งในปัจจุบันมีทั้งภาพเคลื่อนไหวและมิเสียงประกอบอีกด้วย

5. การประชาสัมพันธ์ ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของตนเองได้ในวงกว้างด้วยค่าใช้จ่ายที่ไม่สูงมากและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรง

ประเภทของการให้บริการในอินเทอร์เน็ต

ประเภทของการให้บริการในอินเทอร์เน็ตสามารถแบ่งออกได้ดังนี้ (ธนา จารุพันธุ์ เศรษฐ์, 2546: ระบบออนไลน์)

1. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail : E - Mail) เป็นวิธีติดต่อสื่อสารกันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยสามารถส่งเอกสารที่เป็นข้อความธรรมดา จนถึงการใช้

เอกสารแบบมัลติมีเดียที่มีทั้งภาพและเสียง ในการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ผู้ส่งและผู้รับจะต้องมี Domain name ที่แน่นอน ซึ่งก็คือ ที่อยู่ทั้งของผู้ส่งและผู้รับ

2. การใช้โปรแกรมบนเครื่องคอมพิวเตอร์อื่น Telnet, Remote Login การให้บริการชนิดนี้มีประโยชน์และประหยัดค่าใช้จ่ายมาก โดยโปรแกรม Telnet จะอนุญาตให้ผู้ใช้สามารถทำงานบนเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นที่อยู่บนอินเทอร์เน็ตได้ เช่น หากต้องการทำการคำนวณงานที่มีความซับซ้อนมากๆ สามารถใช้โปรแกรม Telnet เชื่อมต่อเข้ากับเครื่อง Super Computer แล้วทำการประมวลผลได้

3. การขนถ่ายแฟ้มข้อมูล (File Transfer Protocol) หรือ FTP เป็นบริการอีกประเภทหนึ่งของอินเทอร์เน็ต โดยเปิดให้บริการสาธารณะกับผู้ใช้ภายนอกให้สามารถถ่ายโอนข้อมูลได้โดยไม่ต้องป้อนรหัสผ่านและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย แฟ้มข้อมูลที่ถ่ายโอนมีทั้งข้อมูลทั่วไป ข่าวสารประจำวัน บทความ รวมถึงโปรแกรมต่างๆ มากมาย

4. บริการสืบค้นข้อมูลข้ามเครือข่าย เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในยุคเริ่มต้นเป็นเครือข่ายที่มีคอมพิวเตอร์ไม่กี่ร้อยเครื่องต่อเชื่อมกันอยู่ ขนาดของเครือข่ายจึงไม่ใหญ่เกินไปสำหรับการขนถ่ายแฟ้มข้อมูล แต่เมื่ออินเทอร์เน็ตขยายตัวขึ้นมากและมีผู้ใช้งานแทบทุกกลุ่ม การค้นหาแฟ้มข้อมูลจึงยุ่งยากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงมีการพัฒนาระบบ Archie เพื่ออำนวยความสะดวกช่วยในการค้นหาแฟ้มและฐานข้อมูลว่าอยู่ที่ใด เพื่อขอใช้ FTP ถ่ายโอนได้ โดยระบบนี้จะต้องป้อนชื่อแฟ้มที่ต้องการค้นหา การบริการจะต้องใช้โปรแกรม Archie, Gopher, WAIS

5. กลุ่มข่าว (Usenet) เป็นบริการเพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ ผ่านเครือข่ายโดยแยกเป็นกลุ่มข่าว เช่น หัวข้อวิทยาศาสตร์ กีฬา วัฒนธรรม รวมกันกว่า 5,000 กลุ่ม

6. World Wide Web (WWW.) เป็นการเข้าสู่ระบบข้อมูลอย่างหนึ่งที่กำลังเป็นที่นิยมข้อมูลจะอยู่ในรูปของ Interactive Media คือมีทั้งรูปภาพ ข้อความ ภาพเคลื่อนไหว เสียงและวิดีโอ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ใช้ระบบที่เรียกว่า Hypertext กล่าวคือ จะมีคำสำคัญหรือรูปภาพในข้อมูลนั้นที่ช่วยให้เข้าสู่รายละเอียดที่ลึกและกว้างยิ่งขึ้นโดยการคลิกเลือกเข้าไป

7. สนทนาทางเครือข่าย (Talk) เป็นบริการสนทนาทางเครือข่ายระหว่างผู้ใช้สองคน โดยไม่จำกัดว่าผู้ใช้ทั้งสองคนกำลังทำงานในระบบเดียวกันหรือต่างระบบกัน ผู้ใช้สามารถพิมพ์ข้อความโต้ตอบกันแบบทันทีทันใดได้พร้อมๆ กัน ข้อความที่พิมพ์ผ่านแป้นพิมพ์จะไปปรากฏบนหน้าจอของคู่สนทนา รูปแบบของการสนทนาที่แพร่หลาย คือ IRC (Internet Relay Chart) ซึ่งเป็นการสนทนาทางเครือข่ายเป็นกลุ่มได้พร้อมกันหลายคน เช่น ICQ, Pirch

8. ตรวจสอบข้อมูลผู้ใช้ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในปัจจุบันกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีผู้ใช้บริการรายใหม่เกิดขึ้นอยู่เสมอ แต่อินเทอร์เน็ตไม่มีฐานข้อมูลกลางเก็บรายชื่อผู้ใช้งานหมดนี้ไว้ จึงไม่มีวิธีสำเร็จรูปแบบใดที่รับประกันการค้นหาผู้ที่เราต้องการติดต่อด้วย เทคนิคการค้นหาจึงต้องอาศัยโปรแกรมหรือวิธีการหลายอย่างเข้าด้วยกัน เช่น คำสั่ง Finger ใช้ตรวจหาผู้ใช้ในระบบ

9. กระดานข่าว BBS หรือ Bulletin Board System เป็นบริการแลกเปลี่ยนข่าวสารแสดงความคิดเห็นในเรื่องราวและประเด็นต่าง ๆ ของผู้ใช้บริการทั่วโลกตามความชอบและความสนใจร่วมกัน เช่น เรื่องการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

10. การซื้อขายสินค้าและบริการ (Electronic Commerce or E - Commerce) เป็นการซื้อขายสินค้าและบริการผ่านเครือข่าย เช่น หนังสือ คอมแพคดิสก์ คอมพิวเตอร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ ปัจจุบันมีบริษัทชั้นนำหันมาหันมาใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการทำธุรกิจและประสบผลสำเร็จ เช่น Amazon.com เป็นต้น โดยสามารถให้บริการลูกค้าได้ตลอด 24 ชั่วโมง

11. การให้ความบันเทิง (Entertainment) รูปแบบของบริการที่เน้นความบันเทิงเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นการดูหนัง ฟังเพลง หรือเล่นเกมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ข้อได้เปรียบของการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีข้อได้เปรียบที่เด่นกว่าการสื่อสารแบบอื่นๆ โดยสามารถแบ่งออกเป็น 5 ประการ คือ

1. ทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลกับบุคคลทั้งที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน และนอกเครือข่ายที่ห่างไกลกันมีความสะดวก คล่องตัว และประหยัดมากขึ้น
2. เป็นแหล่งความรู้อันยิ่งใหญ่ เนื่องจากมีข้อมูลข่าวสาร ผลงานวิจัยและโปรแกรมที่เป็นประโยชน์ต่างๆ มากมายหมุนเวียนอยู่ในเครือข่าย เพื่อให้ผู้สนใจสามารถอ่านและศึกษาได้จากทั่วโลก
3. เป็นช่องทางในการกระจายความรู้จากแหล่งหนึ่งไปยังอีกแหล่งหนึ่ง ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันได้ในเวลาอันรวดเร็ว
4. ในการติดต่อระหว่างกันข้อมูลจากบุคคลหนึ่งจะส่งไปถึงอีกบุคคลหนึ่งได้อย่างแน่นอน เนื่องจากในระบบจะมีการตรวจสอบการส่งข้อมูล ซึ่งหากส่งไม่ถึงผู้รับก็จะขึ้นข้อความเพื่อเตือนให้ผู้ส่งทราบ
5. ช่วยลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเอกสารต่างๆ ลงได้มาก

จากข้อได้เปรียบเหล่านี้ทำให้ผู้ที่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ได้อย่างไม่มีขีดจำกัดกล่าวคือ สามารถค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ที่มีอยู่ทุกมุมโลกได้ในเวลาอันรวดเร็ว สามารถที่จะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจากที่อื่นๆ ทั้งใน และต่างประเทศ สามารถสืบค้นข้อมูลวิชาการจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยทั่วโลก นอกจากนี้ในด้านการศึกษายังสามารถช่วยในเรื่องการเรียนการสอนในชั้นเรียน เช่น การส่งรายงาน การปรึกษาปัญหาในวิชาต่างๆ กับอาจารย์ผู้สอน การบันทึกคำบรรยายไว้ในระบบเพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษา ศึกษาคู รวมถึงการร่วมกันอภิปรายนอกเวลาเรียน เป็นต้น

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร (Information Exposure Theories)

ข่าวสารมีความจำเป็นอย่างมากในชีวิตประจำวันของมนุษย์เพราะมนุษย์ต้องมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน ข่าวสารจะเป็นตัวแปรอย่างหนึ่งในการกำหนดการตัดสินใจของมนุษย์ โดยเฉพาะเมื่อเกิดปัญหาและเกิดความไม่แน่ใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง Atkin กล่าวไว้ว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมากจะมีหูตาที่กว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคนที่ทันสมัย ทันท่วงทีเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย

ความหมายของการเปิดรับข่าวสาร

ความหมายของการเปิดรับข่าวสารสามารถจำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารได้ดังนี้คือ (สมควร เจริญสุข, 2539)

1. การแสวงหาข้อมูล (Information Seeking) คือ บุคคลจะแสวงหาความรู้เพื่อต้องการให้มีความคล้อยคลึงกับบุคคลอื่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเรื่องทั่วไป
2. การเปิดรับข้อมูล (Information Receptivity) คือ บุคคลจะเปิดรับข่าวสารเพื่อต้องการทราบข้อมูลที่ตนสนใจอยากรู้ เช่น เปิดดูโทรทัศน์เฉพาะเรื่องหรือรายการที่สนใจหรือมีผู้แนะนำมา
3. การเปิดรับประสบการณ์ (Experience Receptivity) คือ บุคคลจะเปิดรับข่าวสารเพื่อต้องการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเพื่อผ่อนคลายอารมณ์

องค์ประกอบในการเลือกเปิดรับสารของผู้รับสาร

องค์ประกอบด้านต่างๆ ในการเลือกเปิดรับสารของผู้รับสารมีดังนี้ (Schramm, 1973)

1. ประสบการณ์จะทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน
2. การประเมินประโยชน์ของข่าวสาร จะทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนอย่างใดอย่างหนึ่งที่แตกต่างกัน
3. ภูมิหลังที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้รับสารมีความสนใจในข่าวสารแตกต่างกัน
4. การศึกษาและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน จะทำให้ผู้รับสารมีความสนใจ มีพฤติกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาข่าวสารแตกต่างกัน
5. ความสามารถในการรับสารทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ จะสัมพันธ์กับความสามารถในการรับข่าวสารของบุคคล
6. บุคลิกภาพ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวใจ และพฤติกรรมการรับสารของผู้รับสาร
7. อารมณ์ สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสารมีผลต่อการเข้าใจความหมายของข่าวสาร อารมณ์ของผู้รับสารสามารถพิจารณาได้จากความรู้สึกที่เกิดจากตัวผู้รับสารในขณะนั้น และความรู้สึกหรือท่าทีที่มีอยู่ก่อนแล้ว (Predisposition) เกี่ยวกับข่าวสารนั้น
8. ทัศนคติ เป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือข่าวสารที่ได้รับ ข่าวสารที่เข้าถึงความสนใจของผู้รับสารมีแนวโน้มจะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สาเหตุที่บุคคลมีพฤติกรรมในการเปิดรับสาร

ผู้รับสารแต่ละคนต่างก็มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารตามแบบเฉพาะของตนซึ่งแตกต่างกันไป Merrill and Lowenstian (1971) ได้สรุปแรงผลักดันให้บุคคลเลือกเปิดรับข่าวสารว่าเกิดจากพื้นฐาน 4 ประการคือ

1. ความเหงา เมื่อบุคคลต้องอยู่ตามลำพังไม่สามารถที่จะติดต่อสังสรรค์กับบุคคลอื่นๆ ในสังคมได้ สิ่งที่ดีที่สุด คือการอยู่กับสื่อ ซึ่งจะเป็นเพื่อนแก้เหงาได้และบางครั้งบาง

คนก็พอใจที่จะอยู่กับสื่อมากกว่าอยู่กับบุคคลเพราะสื่อไม่สร้างแรงกดดันในการสนทนาหรือแรงกดดันทางสังคมให้แก่ตนเอง

2. ความอยากรู้ อยากเห็น มนุษย์มีความอยากรู้ อยากเห็นในสิ่งต่างๆ อยู่แล้วตามธรรมชาติ ดังนั้นสื่อจึงถือเอาจุดนี้เป็นหลักสำคัญในการเสนอข่าวสาร โดยเริ่มเสนอจากสิ่งใกล้ตัวไปจนถึงสิ่งที่อยู่ห่างตัวออกไป

3. ประโยชน์ใช้สอยของตนเอง มนุษย์จะแสวงหาข่าวสาร และใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ของตนเอง เพื่อช่วยให้ความคิดของตนบรรลุ เพื่อใช้ข่าวสารที่ได้มาเสริมบารมี การช่วยให้ตนเองสะดวกสบาย หรือให้ความบันเทิงแก่ตน โดยจะเลือกสื่อที่ใช้ความพยายามน้อยที่สุด (Least Effort) และได้ผลประโยชน์ตอบแทนที่ดีที่สุด (Promise of Reward)

4. ลักษณะเฉพาะของสื่อแต่ละอย่าง มีส่วนทำให้ผู้รับสารแสวงหาและได้ประโยชน์ไม่เหมือนกัน ผู้รับสารแต่ละคนย่อมจะเข้าใจในลักษณะบางอย่างจากสื่อที่จะสนองความต้องการและทำให้ตนเองเกิดความพึงพอใจ

ส่วน McComb and Becker (1979) กล่าวว่ามนุษย์เปิดรับข่าวสารและแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองความต้องการต่อไปนี้

1. มนุษย์ต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) ด้วยการติดตามความเคลื่อนไหวต่างๆ จากสื่อเพื่อให้รู้ถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัว

2. มนุษย์ต้องการข่าวสารเพื่อช่วยในการตัดสินใจ (Decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน การเปิดรับข่าวสารจะทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสภาพหรือเหตุการณ์รอบตัวได้

3. มนุษย์ต้องการข้อมูลเพื่อประกอบการสนทนาในชีวิตประจำวัน (Discussions) การเปิดรับข่าวสารจะทำให้บุคคลมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการสนทนากับผู้อื่น

4. มนุษย์ต้องการการมีส่วนร่วม (Participating) ในเหตุการณ์และความเป็นไปต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว

5. มนุษย์ต้องการข่าวสาร เพื่อเสริมความคิดเห็นหรือสนับสนุนการตัดสินใจที่ได้กระทำไปแล้ว (Reinforcement)

6. มนุษย์ต้องการความบันเทิง (Relaxing and Entertainment) เพื่อความเพลิดเพลินและผ่อนคลายอารมณ์

ลักษณะการเปิดรับสื่อของผู้รับสาร

พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2537) ได้สรุปการเปิดรับสื่อของผู้รับสารว่า ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสื่อตามลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. เลือกสื่อที่สามารถจัดหาได้ (Availability) ธรรมชาติของมนุษย์นั้นจะให้ความพยายามเพียงระดับหนึ่งเท่านั้นในการเลือกรับสื่อ อะไรที่ได้ยากมากๆ มักจะไม่ได้รับการเลือก แต่ถ้าสามารถหาได้ไม่ยากนักก็มักจะเลือกสิ่งนั้น

2. เลือกสื่อที่สอดคล้อง (Consistency) กับความรู้ ค่านิยม ความเชื่อและทัศนคติของตน เช่น นิสิตนักศึกษาและนักวิชาการมักนิยมอ่านหนังสือพิมพ์มติชนหรือสยามรัฐมากกว่าหนังสือพิมพ์อื่น เพราะหนังสือพิมพ์ดังกล่าวให้ข่าวสารสาระความรู้ในแง่วิชาการที่สอดคล้องกับตน

3. เลือกสื่อที่สะดวก (Convenience) ปัจจุบันผู้รับสารสามารถเลือกรับข่าวสารได้จากหลายทาง จึงทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการรับข่าวสารจากสื่อแตกต่างกันตามที่สะดวกเช่น บางคนมักนิยมรับฟังข่าวสารทางวิทยุกระจายเสียงขณะขับรถ บางคนชอบชมโทรทัศน์ บางคนชอบอ่านหนังสือในห้องสมุด เป็นต้น

4. เลือกสื่อตามความเคยชิน (Accustomedness) ปกติจะมีบุคคลกลุ่มหนึ่งในทุกสังคม ที่จะไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงการรับข่าวสารจากสื่อที่ตนเคยรับอยู่ ซึ่งมักจะพบในบุคคลที่มีอายุมาก เช่น เคยฟังวิทยุกระจายเสียงเป็นประจำมักจะไม่สนใจวิทยุโทรทัศน์ หรือสื่ออย่างอื่น เป็นต้น

5. ลักษณะเฉพาะของสื่อที่มีผลต่อการเลือกรับข่าวสารจากสื่อของผู้รับสาร เช่น ลักษณะเด่นของหนังสือพิมพ์ คือ สามารถให้ข่าวสารในรายละเอียดดีกว่า ราคากุ และสามารถนำติดตัวไปได้ทุกหนแห่ง หรือวิทยุโทรทัศน์ ทำให้เห็นภาพเป็นจริงได้ เร้าใจ มีความรู้ลึกเหมือนอยู่ร่วมในเหตุการณ์ มีแสงสีดึงดูดใจ และในขณะดูวิทยุโทรทัศน์สามารถพักผ่อนอิริยาบถได้สบาย เป็นต้น

นอกจากนี้พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2537) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของผู้รับสารต่อข่าวสารว่า มีอยู่ 4 อย่างคือ

1. ความต้องการข่าวสารที่เป็นประโยชน์ (Utilization) ผู้รับสารจะเปิดรับข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองเป็นสำคัญ เช่น อ่านข่าวที่จะเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ เป็นต้น

2. ความต้องการข่าวสารที่สอดคล้อง (Consistency) กับค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติของผู้รับสาร ผู้รับสารมักจะเปิดรับข่าวสารที่สอดคล้องกับความเชื่อ ค่านิยม หรือทัศนคติของตน ข่าวสารใดที่ไม่สอดคล้องมักจะไม่ได้รับความสนใจ หรือได้รับการปฏิเสธจากผู้รับสาร

3. ความต้องการข่าวสารที่สะดวกในการได้มา (Availability) ผู้รับสารจะมีข้อจำกัดในการเปิดรับข่าวสารถึงแม้ข่าวสารจะให้ประโยชน์และสอดคล้องกับตัวเอง ถ้าข่าวสารดังกล่าวได้มาด้วยความยากลำบากหรือไม่สะดวกผู้รับสารก็อาจไม่เปิดรับข่าวสารนั้นได้ ดังนั้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในพฤติกรรมการรับข่าวสารของผู้รับสาร คือ ความสะดวกในการได้รับข่าวสาร

4. ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) เป็นความต้องการที่อยากจะมีประสบการณ์ใหม่ๆ ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์อย่างหนึ่ง และการอยู่ในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้มนุษย์ต้องเปิดรับข่าวสาร

จากทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกเปิดรับข่าวสารนี้ จะเห็นได้ว่ามนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน และจะเปิดรับสารก็ต่อเมื่อต้องการข่าวสารข้อมูลต่างๆ ที่ตนเองสนใจ และเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ การได้พักผ่อน การใช้ภาษาต่างๆ รวมทั้งเพื่อสนองความต้องการประโยชน์สำหรับตนเองด้วย

แนวคิดว่าด้วยการใช้ประโยชน์

วินดาห์ล (Windahl) ได้เสนอแบบจำลองเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และการได้รับการตอบสนองว่า การใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชน อาจพิจารณาได้จากปริมาณของเนื้อหาที่ถูกใช้ ประเภทของเนื้อหาที่ใช้ประโยชน์ ความสัมพันธ์ต่อสื่อที่ใช้ และวิธีการใช้สื่อนั้นๆ

ในแบบจำลองการใช้ประโยชน์และการได้รับการตอบสนองจากการใช้สื่อมวลชน ถูกกำหนดโดยความต้องการจำเป็นขั้นพื้นฐานของปัจเจกบุคคลเป็นสำคัญ ความต้องการจึงเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งที่นำไปสู่การใช้ประโยชน์เท่านั้น

ภาพที่ 1 แบบจำลองความคิดรอบยอเกี่ยวกับการใช้สื่อและตัวกำหนดต่างๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เรวดี คงสุภาพกุล (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาพบว่า

1. สาขาวิชาที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจขอมีบัญชีการเรียนรู้อการใช้บริการ วัตถุประสงค์การใช้เพื่อติดต่อ ความบ่อยในการใช้ระบบ การค้นคว้างานวิจัยข้อมูลวิชาการ การค้นคว้าข้อมูลนักศึกษา การคุยกับเพื่อน และวิธีการค้นคว้าข้อมูล

2. การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับความบ่อยในการใช้ระบบ การใช้งานเท่าที่ศึกษามา การค้นคว้าเพิ่มเติมที่ห้องเรียน และการค้นคว้าข้อมูลที่บ้าน และปริมาณการใช้ค้นข้อมูลนักศึกษา

3. ปริมาณการใช้ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติต่อระบบอินเทอร์เน็ต

4. ความบ่อยในการใช้ระบบมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนต่างสถาบัน กับเพื่อนต่างประเทศ การค้นคว้าเพื่อศึกษาต่อ การพิมพ์จดหมายข่าว การใช้งานมัลติมีเดีย และการชักชวนให้เพื่อนใช้ระบบ การค้นคว้างานวิจัยข้อมูลวิชาการมีความสัมพันธ์กับการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนต่างประเทศ การค้นคว้าเพื่อ

ศึกษาต่อ การค้นคว้าข้อมูลห้องสมุดมีความสัมพันธ์กับการค้นคว้าเพื่อศึกษาต่อ การอ่านข่าวหาความรู้เพิ่มเติมมีความสัมพันธ์กับการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนต่างสถาบัน กับเพื่อนต่างประเทศ และการค้นคว้าเพื่อศึกษาต่อและการใช้งานมัลติมีเดีย การค้นข้อมูลนักศึกษามีความสัมพันธ์กับการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนต่างสถาบัน กับเพื่อนต่างประเทศ การค้นคว้าเพื่อศึกษาต่อและการใช้งานรูปแบบมัลติมีเดีย การคุยกับเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนต่างประเทศและการพิมพ์จดหมายข่าว และการค้นคว้าด้วยตนเองสัมพันธ์กับการใช้งานมัลติมีเดีย อุปสรรคในการใช้ระบบ คือ ปัญหาระบบและปัญหาคู่สาย

หรรษา วงศ์ธรรมกุล (2540: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีสารสนเทศระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ บริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั่วไปในระดับไม่สูง แต่มีความพึงพอใจจากการใช้ในระดับสูง

2. นักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์กับนักศึกษากลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศบริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั่วไป เพื่อการสนทนาแลกเปลี่ยนผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ เพื่อการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) เพื่อการค้นหาข้อมูลจากห้องสมุดต่างๆ และเพื่อหาความบันเทิงไม่แตกต่างกัน แต่ใช้เพื่อค้นหาข้อมูลเพื่อทำรายงานประกอบการศึกษา เพื่อการศึกษาหาข้อมูลข่าวสารต่างๆ แตกต่างกัน และนักศึกษาทั้งสองกลุ่มวิชามีความพึงพอใจจากการใช้ในเรื่องต่างๆ ดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์กับนักศึกษากลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ มีความถนัดในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศบริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั่วไป และอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แตกต่างกัน โดยนักศึกษากลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์มีความถนัดในการใช้สูงกว่านักศึกษากลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

4. นักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์กับนักศึกษากลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ มีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศบริการ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในด้านบริการการศึกษาไม่แตกต่างกัน

5. การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศบริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก จากผลการศึกษายังพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคต่อการใช้บริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มหาวิทยาลัยจัดให้บริการแก่นักศึกษา คือ ปัญหาความไม่เพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์และความสามารถที่จำกัดของเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อการให้บริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ปัญหาช่วงเวลาที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ ปัญหาความจำกัดของจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ที่เรียกเข้าระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และปัญหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ห้องปฏิบัติการไม่ทันสมัย

อรพิน จิรวัดนศิริ (2540: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาปริญญาโท ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยทางด้านคุณลักษณะประชากร ได้แก่ อายุและอาชีพมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ปัจจัยภายนอกอื่นๆ ได้แก่ ความเป็นเจ้าของสื่อและทักษะการใช้สื่อมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ต

2. การใช้ประโยชน์และการได้รับประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาพบว่า การใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปเพื่อประโยชน์ด้านอื่นๆ มากกว่าประโยชน์ทางการศึกษา โดยนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยเอกชนมีแนวโน้มการใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่านักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยรัฐ ซึ่งพบว่า นักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยรัฐใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อศึกษามากกว่าด้านอื่นๆ ในขณะที่นักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยเอกชนใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตด้านอื่นๆ มากกว่าเพื่อการศึกษา ส่วนการได้รับประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนได้รับประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน โดยเห็นว่าสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นฐานข้อมูลการศึกษาที่กว้างและหลากหลาย ตลอดจนทำให้เกิดการเรียนรู้และศึกษาได้ด้วยตนเอง ส่วนประโยชน์ที่ยังได้รับน้อยอยู่ก็คือการนำมาใช้อ้างอิงในงานวิจัยหรือรายงาน

3. นักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชน มีความเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือจากสื่ออินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน โดยให้ความเชื่อถือในสื่ออินเทอร์เน็ตค่อนข้างมาก โดยเห็นว่า สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสืบค้นที่มีความน่าเชื่อถือในแง่ของความรู้ความสามารถและความคล่องตัวของสื่อสูง แต่ให้ความเชื่อถือในแง่ขององค์ประกอบความไว้วางใจต่ำ ส่วน

ปัญหาที่พบจากการใช้อินเตอร์เน็ต 5 ประเด็นแรก คือ การดาวน์โหลดข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตใช้เวลานาน ไม่พบข้อมูลที่ต้องการใช้ประโยชน์ ติดต่อเม้าส์อินเทอร์เน็ตไม่ได้ ไม่ถนัดการใช้ภาษาต่างประเทศ และอัตราค่าบริการสูงเกินไป

อมลยา ศิริชนะ (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนดีเด่นด้านการส่งเสริมกิจกรรม อินเทอร์เน็ตตามโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย ผลจากการศึกษาพบว่า

1. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี และโรงเรียนเซนต์จอห์น มีนโยบายที่ สอดคล้องกันในการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในโรงเรียนเพื่อช่วยยกระดับการศึกษาของนักเรียน ใน ด้านการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตนั้น ทั้งสองโรงเรียนได้บรรจุการสอนอินเทอร์เน็ตไว้ ในชั่วโมงเรียนคอมพิวเตอร์ และจัดกิจกรรมเสริมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตอีกด้วย

2. ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่ออินเทอร์เน็ต แต่ ค่าความสัมพันธ์ที่พบอยู่ในระดับที่ต่ำ

3. ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ต

4. ทักษะที่มีต่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ต แต่ ค่าความสัมพันธ์ที่พบอยู่ในระดับที่ต่ำ

5. ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต

6. ทักษะที่มีต่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร เพื่อทำให้เป็นคนทันสมัยในยุคสังคมสารสนเทศ เพื่อติดต่อสื่อสารเพื่อหาความบันเทิง

เสกสรร สายสีสด (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้ประโยชน์ จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารสถาบันราชภัฏอุดรธานี ผลการศึกษาพบ ว่า นักศึกษาใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตในด้านสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองและประหยัด เวลาในการค้นคว้ามากที่สุด อาจารย์ใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตด้านฐานข้อมูลทางการ ศึกษาที่กว้างขวางและหลากหลายมากที่สุด ส่วนผู้บริหารใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตด้านการ เรียนรู้และศึกษาด้วยตนเองมากที่สุด ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการใช้พบว่า นักศึกษามี ปัญหาด้านจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งอินเทอร์เน็ตมีใช้ไม่เพียงพอมากที่สุด สำหรับ อาจารย์เห็นว่าสภาพปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตคือ ไม่สามารถเข้าใช้ระบบอินเทอร์เน็ตได้ ตลอดเวลามากที่สุด ส่วนผู้บริหารเห็นว่ามีความปัญหาด้านไม่สามารถเข้าใช้ระบบอินเทอร์เน็ตได้ ตลอดเวลามากที่สุด ส่วนข้อเสนอแนะพบว่านักศึกษามีข้อเสนอด้านการเพิ่มเครื่อง

คอมพิวเตอร์ให้ใช้งานได้อย่างสะดวกมากที่สุด อาจารย์มีข้อเสนอแนะและความต้องการในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับเรื่องการจัดเจ้าหน้าที่ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงระบบบริการให้ใช้งานได้ตลอดเวลา ผู้บริหารมีข้อเสนอแนะและความต้องการในระดับมาก ได้แก่ การขยายช่องกว้างสัญญาณให้สามารถทำงานได้คล่องตัวยิ่งขึ้น

สำหรับการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารมีการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน กลุ่มที่ใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตในระดับสูงคือ กลุ่มอาจารย์ ส่วนนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์มีการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตแตกต่างกับคณะวิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์มีการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตแตกต่างกับคณะวิทยาการจัดการ

ชมพูนุท บุรณะสัมฤทธิ์ (2543: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครมีการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตสาธารณะของภาคเอกชนมากกว่าภาครัฐ
2. ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครมีความพึงพอใจต่อการใช้บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะของภาคเอกชนมากกว่าภาครัฐ
3. ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นต่อการใช้บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะของภาคเอกชนดีกว่าภาครัฐ
4. การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อการเปิดให้บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะระหว่างภาคเอกชนกับภาครัฐเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความแตกต่างกัน เช่น ด้านประเภทของการให้บริการ WWW คือ Yahoo.com Jorjae.com Kapook.com ด้านประเภทของการให้บริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง คือ Gopher ด้านการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตสาธารณะ คือ ข่าวสารด้านกีฬา ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากอินเทอร์เน็ตสาธารณะ คือ ได้รับความสะดวกสบายในการใช้บริการสามารถใช้ได้ตามความต้องการ มีการใช้บริการหลายรูปแบบ และมีความบันเทิงหลายรูปแบบ และด้านปัญหาที่พบในการใช้บริการ คือ ทักษะพื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์ ความช้าของข้อมูลที่ต้องการเรียกใช้และอุปกรณ์ที่ให้บริการไม่พอ

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypotheses)

การวิจัยเรื่อง การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของ นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. นักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา รายได้ คณะ และการมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน

2. นักศึกษาที่เปิดรับประเภทของเนื้อหาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน

บทที่ 3
วิธีการวิจัย
(RESEARCH METHODOLOGY)

การวิจัยเรื่องการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ทำการศึกษาแบบ One Shot Study โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพียงครั้งเดียว มีระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร
(Population)

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีภาคปกติและภาคสมทบของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวนทั้งสิ้น 6,330 คน ประกอบด้วย

1. คณะผลิตกรรมการเกษตร	จำนวน	2,170 คน
2. คณะธุรกิจการเกษตร	จำนวน	2,661 คน
3. คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร	จำนวน	568 คน
4. คณะวิทยาศาสตร์	จำนวน	931 คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	6,330 คน

กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
(Samples and Sampling Procedures)

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จของ Taro Yamane (พรทิพย์ วรภิกโกคาทร, 2533) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และความผิดพลาดได้ไม่เกิน $\pm 5\%$ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการดังนี้

1. การสุ่มตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยเป็นไปตามสัดส่วนของจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการ โดยใช้สูตรในการคำนวณดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในแต่ละอาคาร} \times \text{จำนวนนักศึกษาที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง}}{\text{จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งหมดที่นำมาให้บริการอินเทอร์เน็ต}}$$

ได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต

สถานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต	จำนวนเครื่อง คอมพิวเตอร์ที่ให้ บริการ	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
1. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ	150	164
2. กองห้องสมุด	50	55
3. อาคารประเสริฐ ณ นคร	15	16
4. อาคารคณะธุรกิจการเกษตร	15	16
5. อาคารปฏิบัติการดินและปุ๋ย	20	23
6. อาคารคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร	15	16
7. อาคารหอพักหญิง 7	15	16
8. อาคารหอพักหญิง 8	15	16
9. อาคารหอพักชาย 2	15	16
10. อาคารหอพักชาย 4	15	16
11. อาคารพระช่วงเกษตรศิลป	20	23
12. อาคารภาควิชาเทคโนโลยีทางสัตว์	20	23
รวม	365	400

2. การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีจับฉลากวันและเวลาที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อคัดเลือกนักศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
(Instrument of the Study)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่าย
อินเทอร์เน็ต โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ระดับคะแนน 5
มาก	ระดับคะแนน 4
ปานกลาง	ระดับคะแนน 3
น้อย	ระดับคะแนน 2
น้อยที่สุด	ระดับคะแนน 1

แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้
ตามหลักสถิติของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2538) ดังนี้

มากที่สุด	ระดับคะแนน 4.21-5.00
มาก	ระดับคะแนน 3.41-4.20
ปานกลาง	ระดับคะแนน 2.61-3.40
น้อย	ระดับคะแนน 1.81-2.60
น้อยที่สุด	ระดับคะแนน 1.00-1.80

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการใช้บริการ
อินเทอร์เน็ต โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มีปัญหามากที่สุด	ระดับคะแนน 5
มีปัญหามาก	ระดับคะแนน 4
มีปัญหาน้อย	ระดับคะแนน 3
มีปัญหาน้อยที่สุด	ระดับคะแนน 2
ไม่มีปัญหา	ระดับคะแนน 1

แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ตามหลักสถิติของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2538) ดังนี้

มีปัญหามากที่สุด	ระดับคะแนน	4.21-5.00
มีปัญหามาก	ระดับคะแนน	3.41-4.20
ปัญหาน้อย	ระดับคะแนน	2.61-3.40
ปัญหาน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1.81-2.60
ไม่มีปัญหา	ระดับคะแนน	1.00-1.80

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

(Analysis of Data)

ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS for Window (Statistical Package for the Social Sciences) โดยมีสถิติที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่ (Frequency) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป พฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ต การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต และปัญหาและอุปสรรคจากการใช้บริการอินเตอร์เน็ต

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยโดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ประกอบด้วย สถิติดังนี้

2.1 สถิติสำหรับการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม (t-Test)

2.2 สถิติสำหรับการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป (One-way Anova) และกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างกันจะทำการทดสอบความแตกต่างกันโดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดหรือ LSD (Least Significant Difference) เพื่อทดสอบดูว่าคู่ใดที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทที่ 4 ผลการวิจัย (RESULTS)

การวิจัยเรื่องการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต
- ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ต
- ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้แก่ เพศ อายุ
ภูมิลำเนา รายได้ ชั้นปีที่ศึกษา และคณะ โดยนำเสนอข้อมูลดังตารางที่ 2 - 7

เพศ

จากตารางที่ 2 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของลักษณะทางเพศ พบว่า
กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย กล่าวคือ มีเพศหญิงจำนวน 225 คน คิดเป็น
ร้อยละ 56.3 และมีเพศชายจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	175	43.8
หญิง	225	56.3
รวม	400	100.0

อายุ

จากตารางที่ 3 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 17-21 ปีมากที่สุดคือ มีจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่มี 21-24 ปี และ 20 ปี มีจำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 อันดับที่สาม คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 20.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.65 โดยมีอายุสูงสุดเท่ากับ 28 ปี และอายุต่ำสุดเท่ากับ 17 ปี

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
17-20 ปี	201	50.3
21-24 ปี	196	49.1
25 ปีขึ้นไป	3	0.8
รวม	400	100.0

อายุเฉลี่ย = 20.43 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.65 ปี

อายุสูงสุด = 28 ปี อายุต่ำสุด 17 ปี

ภูมิลำเนา

จากตารางที่ 4 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของภูมิลำเนา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือมากที่สุด คือ มีจำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 69.5 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 อันดับที่สาม คือ กลุ่มตัวอย่างมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลางมีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 และกลุ่มตัวอย่างมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้มีน้อยที่สุด คือ มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ
ภาคเหนือ	278	69.5
ภาคกลาง	42	10.5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	67	16.8
ภาคใต้	12	3.0
ไม่ตอบ	1	0.3
รวม	400	100.0

รายได้

จากตารางที่ 5 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของรายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทมากที่สุด คือ มีจำนวน 363 คน คิดเป็นร้อยละ 90.8 อันดับที่สองคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 5,000 - 7,000 บาท มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 อันดับที่สามคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 7,001 - 10,000 บาท มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 และไม่มีกลุ่มตัวอย่างใดที่มีรายได้มากกว่า 10,001 บาท ขึ้นไป

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	363	90.8
5,000 - 7,000 บาท	35	8.8
7,001 - 10,000 บาท	2	0.5
มากกว่า 10,001 บาทขึ้นไป	-	-
รวม	400	100.0

ชั้นปีที่ศึกษา

จากตารางที่ 6 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของชั้นปีที่ศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาในชั้นปีที่ 1 มากที่สุด คือ มีจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในชั้นปีที่ 3 มีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 อันดับที่สาม คือ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในชั้นปีอื่นๆ มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปีที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปีที่ 1	115	28.8
ปีที่ 2	57	14.3
ปีที่ 3	109	27.3
ปีที่ 4	106	26.5
ปีที่ 5	12	3.0
อื่นๆ ระบุ.....	1	0.3
รวม	400	100.0

คณะ

จากตารางที่ 7 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของคณะ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาในคณะธุรกิจการเกษตรมากที่สุด คือ มีจำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างศึกษาในคณะผลิตกรรมการเกษตร มีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 อันดับที่สาม คือ กลุ่มตัวอย่างศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 และกลุ่มตัวอย่างศึกษาในคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะ

คณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
คณะผลิตกรรมการเกษตร	119	29.8
คณะธุรกิจการเกษตร	171	42.8
คณะวิทยาศาสตร์	57	14.3
คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร	53	13.3
รวม	400	100.0

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว ระยะเวลาในการเริ่มใช้อินเทอร์เน็ต ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละวัน ช่วงเวลาที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ต สถานที่ที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ต ประเภทของเนื้อหาข่าวสารที่เปิดรับ ประเภทของเว็บไซต์ที่เปิดรับ วัตถุประสงค์ในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต และบริการที่ใช้บนอินเทอร์เน็ต โดยนำเสนอข้อมูลดังตารางที่ 8 - 17

การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว

จากตารางที่ 8 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของการมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว มีจำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5 และ กลุ่มตัวอย่างมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว

การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
มี	90	22.5
ไม่มี	310	77.5
รวม	400	100.0

ระยะเวลาในการเริ่มใช้อินเตอร์เน็ต

จากตารางที่ 9 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการเริ่มใช้อินเตอร์เน็ตพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเตอร์เน็ตมาเป็นระยะเวลามากกว่า 2 ปีขึ้นไปมากที่สุด คือ มีจำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเตอร์เน็ตมาเป็นระยะเวลา 1 - 2 ปี มีจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 อันดับที่ 3 คือ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเตอร์เน็ตมาเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 6 เดือน มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 และกลุ่มตัวอย่างใช้อินเตอร์เน็ตมาเป็นระยะเวลา 6 - 12 เดือนน้อยที่สุด มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการเริ่มใช้อินเตอร์เน็ต

ระยะเวลาในการเริ่มใช้อินเตอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 6 เดือน	41	10.3
6 - 12 เดือน	35	8.8
1 - 2 ปี	106	26.5
มากกว่า 2 ปีขึ้นไป	218	54.5
รวม	400	100.0

ความถี่ในการใช้อินเตอร์เน็ต

จากตารางที่ 10 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของความถี่ในการใช้อินเตอร์เน็ตพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเตอร์เน็ตสัปดาห์ละ 2 - 3 วันมากที่สุด คือ มีจำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเตอร์เน็ตเกือบทุกวัน มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 อันดับที่ 3 คือ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเตอร์เน็ตนานๆ ครั้งไม่ได้เล่นเป็นประจำ มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 และกลุ่มตัวอย่างใช้อินเตอร์เน็ตอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งน้อยที่สุด มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่ในการใช้อินเตอร์เน็ต

ความถี่ในการใช้อินเตอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ใช้เกือบทุกวัน	85	21.3
ใช้สัปดาห์ละ 2 - 3 วัน	185	46.3
ใช้สัปดาห์ละครั้ง	38	9.5
ใช้อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	15	3.8
นานๆ ครั้ง ไม่ได้ใช้เป็นประจำ	77	19.3
รวม	400	100.00

ระยะเวลาในการใช้อินเตอร์เน็ตแต่ละวัน

จากตารางที่ 11 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการใช้อินเตอร์เน็ตแต่ละวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเตอร์เน็ตวันละ 30 - 60 นาที มากที่สุด มีจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเตอร์เน็ตวันละ 1 - 1.30 ชั่วโมง มีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 อันดับที่ 3 คือ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเตอร์เน็ตวันละ 1.30 - 2.00 ชั่วโมง มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 และกลุ่มตัวอย่างใช้อินเตอร์เน็ตวันละ น้อยกว่า 30 นาทีน้อยที่สุด มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต
แต่ละวัน

ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 นาที	30	7.5
30 - 60 นาที	113	28.3
1.00 - 1.30 ชั่วโมง	80	20.0
1.31 - 2.00 ชั่วโมง	71	17.8
2.01 - 2.30 ชั่วโมง	39	9.8
มากกว่า 2.31 ชั่วโมงขึ้นไป	67	16.8
รวม	400	100.0

ช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต

จากตารางที่ 12 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตช่วงเวลา 12.01 - 15.00 น. มากที่สุด คือ มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเทอร์เน็ตช่วงเวลา 15.01 - 18.00 น. มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 อันดับที่ 3 คือ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเทอร์เน็ตช่วงเวลา 9.01 - 12.00 น. มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 และกลุ่มตัวอย่างใช้อินเทอร์เน็ตช่วงเวลา 03.01 - 06.00 น. น้อยที่สุด มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ทั้งนี้มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถาม 1 คน

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต

ช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
6.01 - 9.00 น.	2	0.5
9.01 - 12.00 น.	88	22.0
12.01 - 15.00 น.	127	31.8
15.01 - 18.00 น.	93	23.3
18.01 - 21.00 น.	78	19.5
21.01 - 24.00 น.	8	2.0
0.01 - 3.00 น.	2	0.5
3.01 - 6.00 น.	1	0.3
ไม่ตอบ	1	0.3
รวม	400	100.0

สถานที่ที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ต

จากตารางที่ 13 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของสถานที่ที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศห้อง C201 และ C203 มากที่สุด คือ มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเทอร์เน็ตที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศห้อง C405 มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 อันดับที่สาม คือ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านหรือหอพัก มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 และกลุ่มตัวอย่างใช้อินเทอร์เน็ตที่ภาควิชาเทคโนโลยีทางสัตวและที่อื่นๆ น้อยที่สุด คือ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานที่ที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ต

สถานที่ที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
ที่บ้านหรือที่หอพัก	39	9.8
ร้านบริการอินเทอร์เน็ต	16	4.0
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศห้อง C201 และ C203	65	16.3
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศห้อง C205 และ C206	19	4.8
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศห้อง C405	41	10.3
อาคารปฏิบัติการดินและปุ๋ย	20	5.0
อาคารคณะธุรกิจการเกษตร	12	3.0
อาคารสมิตตานนท์	9	2.3
อาคารประเสริฐ ณ นคร	13	3.3
อาคารพระช่วงเกษตรศิลป์	14	3.5
อาคารหอพักชาย 2	34	8.5
อาคารหอพักชาย 4	9	2.3
อาคารหอพักหญิง 7	33	8.3
อาคารหอพักหญิง 8	18	4.5
อาคารภาควิชาเทคโนโลยีทางสัตว์	4	1.0
อาคารกองห้องสมุดชั้น 1	20	5.0
อาคารกองห้องสมุดชั้น 3	30	7.5
อื่นๆ	4	1.0
รวม	400	100.0

ประเภทของเนื้อหาข่าวสารที่เปิดรับ

จากตารางที่ 14 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของประเภทของเนื้อหาข่าวสารที่เปิดรับจากอินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับเนื้อหาข่าวสารเพื่อความบันเทิงมากที่สุด คือ มีจำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างเปิดรับเนื้อหาข่าวสารประเภทเพื่อให้นักศึกษามีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 อันดับที่สามคือ กลุ่มตัวอย่างเปิดรับเนื้อหาข่าวสารประเภทแจ้งให้ทราบ มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และกลุ่มตัวอย่างเปิดรับเนื้อหาข่าวสารประเภทเพื่อชักจูงใจน้อยที่สุด คือ มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของเนื้อหาข่าวสารที่เปิดรับ

ประเภทของเนื้อหาข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อความบันเทิง	233	58.3
เพื่อให้นักศึกษา	134	33.5
เพื่อแจ้งให้ทราบ	26	6.5
เพื่อชักจูงใจ	7	1.8
รวม	400	100.0

ประเภทของเว็บไซต์ที่เปิดรับ

จากตารางที่ 15 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของประเภทของเว็บไซต์ที่เปิดรับจากอินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับเว็บไซต์ประเภทบันเทิงมากที่สุด คือ มีจำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างเปิดรับเว็บไซต์ประเภทข้อมูลข่าวสาร มีจำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 อันดับที่สามคือ กลุ่มตัวอย่างเปิดรับเว็บไซต์ประเภทนันทนาการ มีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 และกลุ่มตัวอย่างเปิดรับเว็บไซต์ประเภทอาคารและที่ดินน้อยที่สุด คือ มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของเว็บไซต์ที่เปิดรับ

(n = 400)

ประเภทของเว็บไซต์	เปิดรับ		ไม่เปิดรับ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สินค้าและบริการ	75	18.8	325	81.3
2. นันทนาการ	159	39.8	241	60.3
3. กีฬา	115	28.8	285	71.3
4. การติดต่อสื่อสาร	133	33.3	267	66.8
5. ข้อมูลข่าวสาร	215	53.8	185	46.3
6. การแพทย์และสุขภาพ	46	11.5	354	88.5
7. ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และสังคม	56	14.0	344	86.0
8. งาน	76	19.0	324	81.0
9. อาคารและที่ดิน	10	2.5	390	97.5
10. รถยนต์ ยานพาหนะต่างๆ	34	8.5	366	91.5
11. อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม	58	14.5	342	85.5
12. ประกาศทั่วไป	40	10.0	360	90.0
13. รัฐบาลและองค์กร	53	13.3	347	86.8
14. คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	103	25.8	297	74.3
15. วิทยาศาสตร์และการศึกษา	141	35.3	259	64.8
16. ท้องเที่ยวและธรรมชาติ	132	33.0	268	67.0
17. ธุรกิจและเศรษฐกิจ	61	15.3	339	84.8
18. สื่อและเหตุการณ์ปัจจุบัน	125	31.3	275	68.8
19. บ้านเกิด	241	60.3	159	39.8
20. บุคคลและสังคม	45	11.3	355	88.8
21. อื่นๆ	22	5.5	378	94.5

วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

จากตารางที่ 16 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลข่าวสารมากที่สุด คือ มีจำนวน 324 คน คิดเป็นร้อยละ 81.0 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพักผ่อนและนันทนาการมีจำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 75.3 อันดับที่ 3 คือ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเทอร์เน็ต

เพื่อการติดต่อสื่อสาร มีจำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 และ กลุ่มตัวอย่างใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการซื้อสินค้าและบริการน้อยที่สุด มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต	(n = 400)			
	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อการติดต่อสื่อสาร	218	54.5	182	45.5
2. เพื่อการพักผ่อนและนันทนาการ	301	75.3	99	24.8
3. เพื่อค้นหาข้อมูลข่าวสาร	324	81.0	76	19.0
4. เพื่อการซื้อสินค้าและบริการ	19	4.8	381	95.3
5. อื่นๆ ระบุ.....	20	5.0	380	95.0

บริการที่ใช้บนอินเทอร์เน็ต

จากตารางที่ 17 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของบริการที่ใช้บนอินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการ World Wide Web (WWW) ทุกครั้งมากที่สุด คือ มีจำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ทุกครั้งมีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 อันดับที่สามคือ กลุ่มตัวอย่างใช้บริการค้นหาข้อมูล (Search Engine) มีจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 และกลุ่มตัวอย่างใช้บริการโทรศัพท์ทางอินเทอร์เน็ต (Internet Telephone) น้อยที่สุด คือ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ใช้บริการส่งแฟกซ์ทางอินเทอร์เน็ต (Interfax) มากที่สุด คือ มีจำนวน 367 คน คิดเป็นร้อยละ 91.8 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างไม่ใช้บริการโทรศัพท์ทางอินเทอร์เน็ต (Internet Telephone) มีจำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 90.0 อันดับที่สามคือ กลุ่มตัวอย่างไม่ใช้บริการจดหมายเวียน (Mailing list) มีจำนวน 339 คน

คิดเป็นร้อยละ 84.8 และกลุ่มตัวอย่างไม่ใช้บริการ World Wide Web (WWW) น้อยที่สุด คือ มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามบริการที่ใช้บนอินเทอร์เน็ต

(n = 400)

บริการบนอินเทอร์เน็ต	ไม่เคยใช้เลย		ใช้บางครั้ง		ใช้ทุกครั้ง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	99	24.8	167	41.8	134	33.5
2. จดหมายเวียน (Mailing list)	339	84.8	52	13.0	9	2.3
3. ส่งการ์ดทางอินเทอร์เน็ต (E-card)	152	38.0	216	54.0	32	8.0
4. โทรศัพท์ทางอินเทอร์เน็ต (Internet Telephone)	360	90.0	37	9.3	3	0.8
5. ส่งแฟกซ์ทางอินเทอร์เน็ต (Interfax)	367	91.8	23	5.8	10	2.5
6. ส่งข้อความเข้าเพจเจอร์และโทรศัพท์มือถือ	150	37.5	196	49.0	54	13.5
7. สนทนาโดย IRC (เช่น mIRC, Pirch)	150	37.5	205	51.3	45	11.3
8. สนทนาโดย Microsoft (เช่น Comic Chat, Netmeeting)	241	60.3	136	34.0	23	5.8
9. สนทนาในเว็บไซด์ (Webchat)	202	50.5	173	43.3	25	6.3
10. โปรแกรมรับส่งข้อความโดยตรง (เช่น ICQ)	276	69.0	100	25.0	24	6.0
11. โปรแกรมรับส่งข้อความผ่านเว็บไซด์ (เช่น MSN, Yahoo Messenger)	197	49.3	155	38.8	48	12
12. กลุ่มข่าวหรือจดหมายข่าว (Usenet, Newsgroup)	221	55.3	146	36.5	33	8.3
13. กระดานข่าว, เว็บบอร์ด	153	38.3	195	48.8	52	13.0
14. บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (FTP)	327	81.8	53	13.3	20	5.0
15. บริการ Telenet	326	81.5	53	13.3	21	5.3
16. ศูนย์ให้บริการสืบค้นข้อมูล (Archie, Gopher, WAIS)	173	43.3	141	35.3	86	21.5

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(n = 400)

บริการบนอินเทอร์เน็ต	ไม่เคยใช้เลย		ใช้บางครั้ง		ใช้ทุกครั้ง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
17. บริการ World Wide Web (WWW)	56	14.0	96	24.0	248	62.0
18. คู่มือ, มิวสิควิดีโอ	129	32.3	193	48.3	78	19.5
19. ฟังเพลง, รายการวิทยุทางอินเทอร์เน็ต	132	33.0	202	50.5	66	16.5
20. เกมบนอินเทอร์เน็ต	81	20.3	218	54.5	101	25.3
21. บริการช้อปปิ้ง, อีคอมเมิร์ซ (E - commerce)	276	69.0	97	24.3	27	6.8
22. บริการใช้โปรแกรมบนเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นในที่ห่างไกล	291	72.8	92	23.0	17	4.3
23. บริการค้นหาที่อยู่	206	51.5	152	38.0	42	10.5
24. บริการค้นหาข้อมูล (Search Engine)	80	20.0	192	48.0	128	32.0
25. บริการดาวน์โหลดโปรแกรม	146	36.5	184	46.0	70	17.5
26. บริการวารสารและข่าวอิเล็กทรอนิกส์	132	33.0	204	51.0	64	16.0

ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
 การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างในการ
 ศึกษาครั้งนี้ นำเสนอข้อมูลดังตารางที่ 18 - 19

การได้รับประโยชน์จากการใช้อินเตอร์เน็ต

จากตารางที่ 18 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของการได้รับประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตไม่เต็มที่มากที่สุด คือ มีจำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 และ กลุ่มตัวอย่างได้รับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตเต็มที่มีจำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการได้รับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ต

การได้รับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
เต็มที่	178	44.5
ไม่เต็มที่	222	55.5
รวม	400	100.00

การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

จากตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า นักศึกษาใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในด้านการค้นหาข้อมูลข่าวสารและความรู้มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .78 รองลงมา คือ ในด้านช่วยเพิ่มพูนความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .78 อันดับที่สามคือ ในด้านช่วยในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .88 และนักศึกษานำประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในด้านการโฆษณาซื้อ-ขายสินค้าและบริการน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.17

จะเห็นได้ว่าโดยรวมนักศึกษามีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .62

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการใช้ประโยชน์
จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ข้อความ	ค่า เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	อันดับที่
1. ให้ความเพลิดเพลิน	4.02	.82	มาก	4
2. ค้นหาข้อมูลข่าวสารและความรู้	4.20	.78	มาก	1
3. เพื่อโฆษณาซื้อ-ขายสินค้าและบริการ	2.83	1.17	ปานกลาง	20
4. ช่วยลดต้นทุนทางการติดต่อสื่อสาร	3.35	1.09	ปานกลาง	18
5. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษาและการวิจัย	3.90	.94	มาก	7
6. ช่วยในการทำงาน	4.08	.88	มาก	3
7. ช่วยเพิ่มพูนความรู้	4.15	.78	มาก	2
8. ช่วยประหยัดเวลาในการติดต่อสื่อสาร	3.84	.97	มาก	10
9. ช่วยพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ	3.56	.93	มาก	16
10. เพื่อส่งเสริมการค้าในธุรกิจ	3.12	1.16	ปานกลาง	19
11. ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันอย่างรวดเร็ว	3.60	1.00	มาก	13
12. ทำให้ได้รับความรู้ข่าวสารและเหตุการณ์ต่างๆ จากทั่วโลก	3.98	.90	มาก	6
13. นำข้อมูลที่ได้จากการใช้บริการอินเทอร์เน็ตไปใช้สนทนาแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกัน	3.57	1.04	มาก	15
14. เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการรับความรู้หรือข่าวสาร	3.85	.93	มาก	9
15. ทำให้ได้รู้จัก หรือสร้างความสัมพันธ์กับคนจำนวนมากขึ้น	3.60	.97	มาก	12
16. ช่วยตอบสนองความต้องการอยากรู้อยากเห็นในเรื่องต่างๆ สามารถท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ ได้ทั่วโลก	3.88	.95	มาก	8
17. นำข้อมูลที่ได้จากการใช้บริการอินเทอร์เน็ตไปใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ	3.59	.98	มาก	14
18. เพื่อผ่อนคลายอารมณ์	3.99	.90	มาก	5
19. ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต	3.68	1.01	มาก	11
20. ทำให้มีเพื่อนใหม่	3.47	1.09	มาก	17
รวม	3.7130	.6200	มาก	

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการให้บริการอินเทอร์เน็ต

ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการให้บริการอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้นำเสนอข้อมูลดังตารางที่ 20

ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการให้บริการอินเทอร์เน็ต

จากตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการให้บริการอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า นักศึกษาพบปัญหาและอุปสรรคจากการให้บริการอินเทอร์เน็ตในด้านระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้เข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตมีความเร็วต่ำทำให้สื่อสารได้ล่าช้ามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .80 รองลงมาคือ มีปัญหาในด้านระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตขัดข้องบ่อยทำให้ไม่สามารถติดต่อกับเครือข่ายได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .79 อันดับที่สาม คือ นักศึกษาพบปัญหาในด้านจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีน้อยไม่เพียงพอกับผู้ให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .91 และนักศึกษาพบปัญหาและอุปสรรคจากการให้บริการอินเทอร์เน็ตในด้านอินเทอร์เน็ตทำให้มีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ในชีวิตจริงน้อยลงน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.05

จะเห็นได้ว่าโดยรวมนักศึกษาพบปัญหาและอุปสรรคจากการให้บริการอินเทอร์เน็ตในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .57

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัญหาและอุปสรรคจากการให้บริการอินเทอร์เน็ต

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	อันดับที่
1. ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตขัดข้องบ่อย ทำให้ไม่สามารถติดต่อกับเครือข่ายได้	4.06	.79	มาก	2
2. ระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้เข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตมีความเร็วต่ำ ทำให้สื่อสารได้ล่าช้า	4.17	.80	มาก	1

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	อันดับที่
3. สายโทรศัพท์ที่เชื่อมโยงกับเครื่องแม่ข่ายมีน้อยเกินไปทำให้ติดต่อกับเครือข่ายได้ยาก	3.86	.90	มาก	5
4. จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีน้อยไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ	4.00	.91	มาก	3
5. โปรแกรมสำหรับเข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตมีปัญหา	3.87	.92	มาก	4
6. ขาดอุปกรณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพพอ	3.73	.87	มาก	6
7. อินเทอร์เน็ตทำให้ท่านมีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ในชีวิตจริงน้อยลง	3.05	1.05	น้อย	20
8. ขาดความรู้เรื่องบริการที่มีบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.22	.98	น้อย	15
9. ขาดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	3.11	1.04	น้อย	18
10. ขาดความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ	3.33	1.03	น้อย	12
11. ไม่มีผู้ให้คำแนะนำในกรณีที่เกิดปัญหาในการใช้บริการ	3.48	1.02	มาก	7
12. ระเบียบในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ชัดเจน	3.33	1.00	น้อย	11
13. ผู้ให้บริการไม่ปฏิบัติตามกฎและระเบียบที่กำหนดไว้	3.29	1.01	น้อย	14
14. มีการปรับเปลี่ยนโปรแกรมต่างๆ ในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นประจำ	3.37	1.00	น้อย	10
15. ผู้ให้บริการมักลงโปรแกรมอื่นๆ ที่โหลดมาจากอินเทอร์เน็ต ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์เสียหายไม่สามารถใช้งานได้	3.44	1.01	มาก	8
16. ความยากในการหาเว็บไซต์ที่อยู่ทางอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งข้อมูลที่ต้องการ	3.38	1.09	น้อย	9
17. ความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ต	3.32	.99	น้อย	13
18. การใช้ถ้อยคำหยาบคาย หรือการสื่อข้อความที่ไม่สมควร	3.20	1.07	น้อย	16
19. การขโมยข้อมูล หรือการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต	3.07	1.09	น้อย	19
20. การได้รับอีเมลที่ไม่ต้องการ (อีเมลขยะ)	3.19	1.17	น้อย	17
รวม	3.4734	.5726	มาก	

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่ตั้งไว้ จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับของสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อ 1. “นักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา รายได้ คณะ และการมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามตัวแปรดังตารางที่ 21 - 25

เพศ

จากผลการทดสอบค่า 2 - Tail Prob. = .958 > 0.05 ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	2 - Tail Prob.
ชาย	175	3.71	.60	.053	.96
หญิง	225	3.71	.63		

ภูมิลำเนา

จากผลการทดสอบค่า F Prob. = .96 > 0.05 ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	F	F Prob.
ภาคเหนือ	278	3.72	.60	.10	.96
ภาคกลาง	42	3.70	.72		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	67	3.69	.62		
ภาคใต้	12	3.65	.74		
รวม	399	3.71	.62		

รายได้

จากผลการทดสอบค่า F Prob. = .80 > 0.05 ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	F	F Prob.
ต่ำกว่า 5,000 บาท	363	3.72	.61	.22	.80
5,000 - 7,000 บาท	35	3.65	.74		
7,001 - 10,000	2	3.78	.04		
มากกว่า 10,001 บาทขึ้นไป	-	-	-		
รวม	400	3.71	.62		

คณะ

จากผลการทดสอบค่า F Prob. = .00 < 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่ศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน (ตารางที่ 24)

สำหรับการทดสอบเพื่อให้ทราบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นรายค่อนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการทดสอบผลต่างนัยสำคัญ (LSD) ในการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) โดยจำแนกตามคณะที่จะคู่แล้ว พบคู่ที่มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 25)

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในคณะผลิตกรรมการเกษตรมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในคณะธุรกิจการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในคณะผลิตกรรมการเกษตรมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในคณะธุรกิจการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์มีการใช้ประโยชน์จาก

ข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในคณะผลิตกรรมการเกษตรมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะ

คณะ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	F Prob.
ผลิตกรรมการเกษตร	119	3.52	.68	6.61	.00*
ธุรกิจการเกษตร	171	3.77	.59		
วิทยาศาสตร์	57	3.91	.55		
วิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร	53	3.76	.55		
รวม	400	3.71	.62		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบพหุคูณเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ จำแนกตามคณะ

คณะ	ค่าเฉลี่ย	ผลิตรกรรม	ธุรกิจการ	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมและ
		การเกษตร	เกษตร		อุตสาหกรรม
					เกษตร
	ค่าเฉลี่ย	3.52	3.77	3.91	3.76
ผลิตรกรรมการเกษตร	3.52	-	-.25*	-.39*	-.24*
ธุรกิจการเกษตร	3.77		-	-.14	-.01
วิทยาศาสตร์	3.91			-	-.15
วิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร	3.76				-

หมายเหตุ: * หมายถึง คู่ที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว

จากผลการทดสอบค่า 2 - Tail Prob = .00 < 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีและไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีคอมพิวเตอร์มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว

การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	2 - Tail Prob.
มี	90	3.90	.58	3.24	.00*
ไม่มี	310	3.66	.62		

หมายเหตุ: * หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานการวิจัยข้อ 2. “นักศึกษาที่เปิดรับประเภทของเนื้อหาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามตัวแปรได้แสดงไว้ในตารางที่ 27 - 28

จากผลการทดสอบค่า F Prob. = .05 = 0.05 ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่เปิดรับประเภทของเนื้อหาข่าวสารบนอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของเนื้อหาข่าวสารที่เปิดรับ

ประเภทของเนื้อหา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	F	F Prob.
บันเทิง	233	3.78	.60	2.62	.05
การศึกษา	134	3.60	.63		
แจ้งให้ทราบ	26	3.68	.71		
ชักจูงใจ	7	3.63	.61		
รวม	400	3.71	.62		

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

(SUMMARY, CONCLUSION IMPLICATION AND RECOMMENDATIONS)

สรุปผลการวิจัย

(Summary)

การวิจัยเรื่องการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประเภทของข่าวสารที่เปิดรับบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา

2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียว (One Shot Study) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 400 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อได้ข้อมูลแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ หลังจากนั้นนำมาดำเนินการทางสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ได้แก่ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t - Test groups) การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way Anova) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

การสรุปผลข้อมูลลักษณะทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้

ลักษณะทั่วไป

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 400 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.3 และ 43.8 ตามลำดับ มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 20 ปี นักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 69.5 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 90.8 โดยส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 28.8 และศึกษาที่คณะธุรกิจการเกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.8

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

ในส่วนของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ส่วนใหญ่ไม่มีคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 77.5 นักศึกษาเริ่มใช้อินเทอร์เน็ตมาเป็นระยะเวลามากกว่า 2 ปีขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.5 โดยใช้อินเทอร์เน็ตสัปดาห์ละ 2 - 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 46.3 มีระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละวัน 30 - 60 นาที คิดเป็นร้อยละ 28.3 นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงเวลา 12.01 น. - 15.00 น. มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.8 โดยใช้อินเทอร์เน็ตที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศห้อง C201 และ C203 คิดเป็นร้อยละ 16.3 นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาเปิดรับข่าวสารเพื่อความบันเทิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.3 โดยส่วนใหญ่เปิดรับเว็บไซต์ประเภทบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 60.3 และมีวัตถุประสงค์ในการเปิดรับอินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลข่าวสารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.0 โดยนักศึกษามีการให้บริการ world wide web มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.0

การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ในส่วนของการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้รับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตไม่เต็มที่คิดเป็นร้อยละ 55.5 และนักศึกษามีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมาก โดยมีความเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า

1. นักศึกษามีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมากในด้าน

1.1 ให้ความเพลิดเพลิน

1.2 ค้นหาข้อมูลข่าวสารและความรู้

- 1.3 เพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษาและการวิจัย
- 1.4 ในการทำงาน
- 1.5 เพิ่มพูนความรู้
- 1.6 ประหยัดเวลาในการติดต่อสื่อสาร
- 1.7 พัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ
- 1.8 การแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันอย่างรวดเร็ว
- 1.9 การได้รับความรู้ข่าวสารและเหตุการณ์ต่าง ๆ จากทั่วทุกมุมโลก
- 1.10 การนำข้อมูลไปใช้สนทนาแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกัน
- 1.11 เพิ่มพูนความฉับไวในการรับความรู้หรือข่าวสาร
- 1.12 ทำให้ได้รู้จักหรือสร้างความสัมพันธ์กับคนจำนวนมากขึ้น
- 1.13 ตอบสนองความต้องการอยากรู้อยากเห็นในเรื่องต่าง ๆ สามารถท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ ได้ทั่วโลก
- 1.14 การนำข้อมูลไปใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ
- 1.15 ผ่อนคลายอารมณ์
- 1.16 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
- 1.17 การมีเพื่อนใหม่
2. นักศึกษามีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลางในด้าน
 - 2.1 การโฆษณาซื้อ-ขายสินค้าและบริการ
 - 2.2 ลดต้นทุนทางการติดต่อสื่อสาร
 - 2.3 ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ

ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ต

ในส่วนของปัญหาและอุปสรรคจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ตนั้น นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้มีปัญหาและอุปสรรคจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า

1. นักศึกษามีปัญหาและอุปสรรคจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมากในเรื่องดังต่อไปนี้

1.1 ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตขัดข้องบ่อยทำให้ไม่สามารถติดต่อกับเครือข่ายได้

1.2 ระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้เข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตมีความเร็วต่ำทำให้สื่อสารได้ล่าช้า

1.3 สายโทรศัพท์ที่เชื่อมโยงกับเครื่องแม่ข่ายมีน้อยเกินไปทำให้ติดต่อกับเครือข่ายได้ยาก

1.4 จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีน้อยไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ

1.5 โปรแกรมสำหรับเข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตมีปัญหา

1.6 ขาดอุปกรณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพพอ

1.7 ไม่มีผู้ให้คำแนะนำในกรณีที่เกิดปัญหาในการใช้บริการ

1.8 ผู้ใช้บริการมักลงโปรแกรมอื่น ๆ ที่โหลดมาจากอินเทอร์เน็ตทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์เสียหายไม่สามารถใช้งานได้

2. นักศึกษามีปัญหาและอุปสรรคจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

2.1 อินเทอร์เน็ตทำให้มีการติดต่อด้านพันธุกับบุคคลอื่นๆ ในชีวิตจริงน้อยลง

2.2 ขาดความรู้เรื่องบริการที่มีบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.3 ขาดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

2.4 ขาดความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ

2.5 ความไม่ชัดเจนของระเบียบในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต

2.6 ผู้ใช้บริการไม่ปฏิบัติตามกฎและระเบียบที่กำหนดไว้

2.7 มีการปรับเปลี่ยนโปรแกรมในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต

เป็นประจำ

2.8 ความยากในการหาเว็บไซต์ที่อยู่ทางอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งข้อมูลที่ต้องการ

2.9 ความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ต

2.10 การใช้ถ้อยคำหยาบคาย หรือการสื่อข้อความที่ไม่สมควร

2.11 การขโมยข้อมูล หรือการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

2.12 การได้รับอีเมลที่ไม่ต้องการ (อีเมลขยะ)

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1: “นักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ภูมิฐานะ รายได้ คณะ และการมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน” ผลการทดสอบพบว่า

1. นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีภูมิฐานะแตกต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่ศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีและไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2: “นักศึกษาที่เปิดรับประเภทของเนื้อหาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน” ผลการทดสอบพบว่า

นักศึกษาที่เปิดรับประเภทของเนื้อหาข่าวสารบนอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Implication)

การวิจัยเรื่องการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ปรากฏผลดังแสดงแล้วในบทที่ 4 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 “นักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา รายได้ คณะ และการมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่แตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน” ผลการวิจัยพบตัวแปรที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ตัวแปรด้านคณะ และการมีหรือไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว

ตัวแปรด้านคณะที่นักศึกษาศึกษาอยู่เป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยนักศึกษาคณะผลิตกรรมการเกษตรมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ในขณะที่นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากที่สุด แต่โดยรวมแล้วผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาทุกคณะมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยที่ได้ครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ว่า นักศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่จะได้รับการเรียนการสอนในสายวิทยาศาสตร์ที่เน้นให้มีการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีต่างๆ โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ ซึ่งในปัจจุบันบทบาทของคอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของคนทั่วไปค่อนข้างมาก ดังนั้นการเรียนการสอนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่างๆ จึงมีอยู่ในคณะวิทยาศาสตร์มากกว่าในคณะอื่นๆ ส่งผลให้นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะวิทยาศาสตร์มีโอกาสได้รับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีใหม่ๆ รวมทั้งอินเทอร์เน็ตได้ดีกว่านักศึกษาที่ศึกษาในคณะอื่นๆ ในขณะที่นักศึกษาคณะผลิตกรรมการเกษตรส่วนใหญ่จะได้รับการเรียนการสอนในสายวิทยาศาสตร์ที่เน้นเนื้อหาการเรียนการสอนทางด้านการเกษตรเป็นหลัก เนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องทางด้านคอมพิวเตอร์มีน้อย จึงส่งผลให้นักศึกษาคณะผลิตกรรมการเกษตรมีโอกาสได้ศึกษาหาความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีต่างๆ น้อย ยกเว้นนักศึกษาจะเข้าไปเลือกเรียนในรายวิชาด้านคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีต่างๆ เองตามความสนใจ แต่ถึงอย่างไรก็ตามนักศึกษาทุกคณะของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ก็มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในระดับมาก ซึ่งจุดนี้แสดงให้เห็นว่านักศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้มีการนำข่าวสารไปใช้ประโยชน์จริง โดยเฉพาะการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการค้นหาข้อมูลข่าวสารและความรู้เพื่อประกอบการเรียนการสอนและด้านอื่นๆ

ในส่วนของตัวแปรด้านการมีและไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวนั้น เป็นตัวแปรหนึ่งที่เข้ามามีบทบาทในการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีและไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่าย

อินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน โดยพบว่า นักศึกษาที่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากกว่านักศึกษาที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ ผลจากการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ของเวตี คงสุภาพกุล (2538) ที่พบว่า การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับความบ่อยในการใช้ระบบ การใช้งานเท่าที่ศึกษามา การค้นคว้าเพิ่มเติมที่ห้องเรียน การค้นคว้าข้อมูลที่บ้าน และปริมาณการใช้ค้นข้อมูลนักศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาปริญญาโท ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครของ อรพิน จิรวัดมนศิริ (2540) ที่พบว่า ปัจจัยเรื่องความเป็นเจ้าของสื่อและทักษะการใช้สื่อมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ต โดยผลจากการวิจัยดังกล่าวสามารถอภิปรายผลได้ว่า การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวทำให้นักศึกษาที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตมีโอกาสได้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตมากขึ้น มีโอกาสในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในด้านต่างๆ ด้วยตนเองมากขึ้น นักศึกษาสามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้ตามความต้องการและมีความสะดวกสบายในการใช้โดยไม่ถูกจำกัดด้วยเงื่อนไขของเวลาและสถานที่ให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต จึงทำให้นักศึกษาที่มีความพิวเตอร์ส่วนตัวสามารถใช้คอมพิวเตอร์ของตนเองในการเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลข่าวสาร และนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ได้มากกว่านักศึกษาที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวซึ่งมีข้อจำกัดในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต

2. จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 "นักศึกษาที่เปิดรับประเภทของเนื้อหาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน" ผลการวิจัยไม่พบตัวแปรที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่เปิดรับประเภทของเนื้อหาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน มีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่ได้ครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ว่า เนื้อหาข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีมากมายซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งประเภทของเนื้อหาออกเป็น เนื้อหาเพื่อความบันเทิง เพื่อการศึกษา เพื่อแจ้งให้ทราบ และเพื่อชักจูงใจ ซึ่งเนื้อหาของข่าวสารในแต่ละประเภทนั้นก็ยังมีลักษณะที่แตกต่างกัน และมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง ผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่าในการเปิดรับเนื้อหาข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้น นักศึกษาได้เปิดรับเนื้อหาข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทุกประเภท โดยเฉพาะเนื้อหาเพื่อความบันเทิง และเมื่อได้ทำการเปิดรับเนื้อหาในแต่ละประเภทแล้วก็มีก็นำข่าวสารเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า

เนื้อหาทุกประเภทที่อยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้นำไปใช้ประโยชน์ในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านการค้นหาข้อมูลข่าวสารและความรู้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยและในด้านอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัยเรื่องการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทั่วไปดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่จะพบปัญหาจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ตในด้านระบบคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีความเร็วต่ำทำให้สื่อสารได้ช้า ปัญหาด้านระบบขัดข้อง และปัญหาด้านจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการตามลำดับ ดังนั้นศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศควรดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าวโดยปรับปรุงและดูแลระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น รวมทั้งมหาวิทยาลัยควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตกับนักศึกษาให้มากขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพต่ำให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ส่วนใหญ่จะเปิดรับเนื้อหาข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประเภทบันเทิงมากกว่าเนื้อหาประเภทให้การศึกษา ดังนั้นมหาวิทยาลัยและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดให้ความรู้หรือให้คำแนะนำแก่นักศึกษาให้เห็นถึงคุณค่า แนวคิดในการใช้อินเทอร์เน็ตหรือหลักในการค้นหาข้อมูลเพื่อนำข้อมูลมาประกอบในการเรียนการสอน และประโยชน์จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการศึกษาหาความรู้ มากกว่าการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่องการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผู้วิจัยพบว่ามีประเด็นที่จะเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรทำการศึกษาถึงการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ทุกระดับการศึกษา คือ ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก รวมทั้งควรทำการศึกษาเกี่ยวกับนักศึกษาทุกประเภท คือ นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคสมทบด้วย ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาทั้งหมดวิทยาลัยอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

ความหมายของอินเทอร์เน็ต. 2546. <http://www.thai.net/mailone/tutorial/internet/internet.html>. 12/2/46.

ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต. 2546. <http://suport.loxinfo.co.th/loxtips/tipview.asp?which=161&tiptype=internet%2Basics>. 20/3/46.

หม่อมขุนท บวรณะสัมฤทธิ์. 2543. การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
สาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยนพนธ์ปริญญา
โท, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ชาญ วชิรเดช. มปป. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพมหานคร: สถาบัน
พัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์. เอกสารเผยแพร่.

แก่น ดันต์สุทธีวงศ์ สุพจน์ ปุณณะชัยยะ และ สุวัฒน์ ปุณณะชัยยะ. 2539. รอบรู้ Internet
และ World Wide Web. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โปรวิชั่น จำกัด.

กนก จารุพันธุ์เศรษฐี. 2546. "ประเภทของการให้บริการในอินเทอร์เน็ต." http://www.classroom.risurat.ac.th/rCMS/r4125101_45/ch1_1.html. 17/5/46.

เจริญพิทย์ วรกิจโกศาทร. 2537. "ผู้รับสาร." ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎี
การสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เจริญพิทย์ วรกิจโกศาทร. 2533. การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร: ประกายพริก.

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2546. "ความหมายของอินเทอร์เน็ต." <http://www.kku.ac.th/computer/internet1.htm>. 17/5/46.

- เวรดี คงสุภาพกุล. 2538. การใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ณมศวร เจริญสุข. 2539. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและความพึงพอใจจากรายการ
เกมโชว์ทางโทรทัศน์ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เสกสรร สายสีกด. 2542. การใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา อาจารย์ และ
ผู้บริหารสถาบันราชภัฏอุดรธานี. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญา
โท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นรรษา วงศ์ธรรมกุล. 2540. การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีการ
สนทนาแบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรม
ศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ณมลยา ศิริชนะ. 2542. ความรู้ ทัศนคติ และการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตของ
นักเรียนในโรงเรียนดีเด่นด้านการส่งเสริมกิจกรรมอินเทอร์เน็ตตามโครง
ข่ายเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย. กรุงเทพมหานคร: วิทยา
นิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรพิน จิรวัดมนศิริ. 2540. การใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษานิพนธ์ปริญญาโท
ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง มหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนในเขต
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

McComb, M. E. and L. B. Becker. 1979. Using Mass Communication Theory.
New Jersey: Prentice Hall, Inc.

Merrill, J. C. and R. L. Lowenstian. 1971. Media, Message and Men: New Perspective in Communication. New York: David Makay Company Inc.

Schramm, W. 1973. Handbook of Communication. Chicago: Ran McNally College Publishing Company.

Windahl, S. "A Uses and Effect Model: Some Suggestion." In Media Panel Report No. 7b. University of Lund. (mimeo)

ภาคผนวก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามประกอบการวิจัยเรื่อง

การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ ตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓

หน้าข้อความหรือเติมคำตอบในช่องว่าง

1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง
2. อายุ ปี
3. ภูมิลำเนาปัจจุบัน
 - () 1. ภาคเหนือ จังหวัด..... () 2. ภาคกลาง
จังหวัด.....
 - () 3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัด..... () 4. ภาคใต้
จังหวัด.....
4. รายได้ของท่านต่อเดือน
 - () 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท () 2. 5,000-7,000 บาท
 - () 3. 7,001-10,000 บาท () 4. มากกว่า 10,001 บาทขึ้นไป
5. ชั้นปีที่ท่านกำลังศึกษาอยู่
 - () 1. ปีที่ 1 () 2. ปีที่ 2 () 3. ปีที่ 3
 - () 4. ปีที่ 4 () 5. ปีที่ 5 () 6. อื่น ๆ ระบุ.....
6. ปัจจุบันท่านศึกษาอยู่ในคณะ
 - () 1. คณะผลิตกรรมการเกษตร ภาควิชา.....สาขาวิชา.....
 - () 2. คณะธุรกิจการเกษตร ภาควิชา.....สาขาวิชา.....
 - () 3. คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชา.....สาขาวิชา.....
 - () 4. คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร ภาควิชา.....สาขาวิชา.....

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

1. ท่านมีคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลหรือไม่

- () 1. มี () 2. ไม่มี

2. ท่านเริ่มใช้อินเตอร์เน็ตมาเป็นระยะเวลาานเท่าไร

- () 1. น้อยกว่า 6 เดือน () 2. 6-12 เดือน
() 3. 1-2 ปี () 4. มากกว่า 2 ปีขึ้นไป

3. ท่านเล่นอินเตอร์เน็ตเป็นประจำหรือไม่

- () 1. เล่นเกือบทุกวัน () 2. เล่นสัปดาห์ละ 2-3 วัน
() 3. เล่นสัปดาห์ละครั้ง () 4. เล่นอย่างน้อยเดือนละครั้ง
() 5. นาน ๆ เล่นไม่ได้เล่นเป็นประจำ

4. ท่านใช้เวลาบนอินเตอร์เน็ตเฉลี่ยวันละกี่ชั่วโมง

- () 1. น้อยกว่า 30 นาที () 2. 30 - 60 นาที
() 3. 1.00 - 1.30 ชั่วโมง () 4. 1.31 - 2.00 ชั่วโมง
() 5. 2.01 - 2.30 ชั่วโมง () 6. มากกว่า 2.30 ชั่วโมงขึ้นไป

5. ช่วงเวลาที่ท่านใช้บริการอินเตอร์เน็ตเป็นประจำ

- () 1. 6.01 - 9.00 น. () 2. 9.01 - 12.00 น.
() 3. 12.01 - 15.00 น. () 4. 15.01 - 18.00 น.
() 5. 18.01 - 21.00 น. () 6. 21.01 - 24.00 น.
() 7. 0.01 - 3.00 น. () 8. 3.00 - 6.00 น.

6. โดยปกติท่านจะใช้บริการอินเตอร์เน็ตที่สถานที่ใดมากที่สุด (ตอบเพียง 1 ข้อเท่านั้น)

- () 1. ที่บ้านหรือที่หอพัก () 2. ร้านบริการอินเตอร์เน็ต
() 3. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ห้อง C201 และ C203 () 4. อาคารปฏิบัติการดินและปุ๋ย
() 5. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ห้อง C205 และ C206 () 6. อาคารคณะธุรกิจการเกษตร
() 7. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ห้อง C405 () 8. อาคารสมิตานนท์ (คณะวิศวกรรมฯ)
() 9. อาคารประเสริฐ ณ นคร () 10. อาคารพระช่วงเกษตรศิลป์
() 11. อาคารหอพักชาย 2 () 12. อาคารหอพักชาย 4
() 13. อาคารหอพักหญิง 7 () 14. อาคารหอพักหญิง 8
() 15. อาคารภาควิชาเทคโนโลยีทางสัตว์ () 16. อาคารกองห้องสมุด ชั้น 1
() 17. อาคารกองห้องสมุด ชั้น 3 () 18. อื่น ๆ ระบุ.....

7. ประเภทของเนื้อหาข่าวสารที่เปิดรับบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต

- () 1. เนื้อหาข่าวสารเพื่อความบันเทิง () 2. เนื้อหาข่าวสารเพื่อการศึกษา
() 3. เนื้อหาข่าวสารเพื่อแจ้งให้ทราบ () 4. เนื้อหาข่าวสารเพื่อชักจูงใจ

8 ประเภทของเว็บไซต์ที่ท่านเปิดรับบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. สินค้าและบริการ	☐ 2. นันทนาการ
☐ 3. กีฬา	☐ 4. การติดต่อสื่อสาร
☐ 5. ข้อมูลข่าวสาร	☐ 6. การแพทย์และสุขภาพ
☐ 7. ศิลป วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และสังคม	☐ 8. งาน
☐ 9. อาคารและที่ดิน	☐ 10. รถยนต์ ยานพาหนะต่าง ๆ
☐ 11. อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม	☐ 12. ประกาศทั่วไป
☐ 13. รัฐบาลและองค์กร	☐ 14. คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต
☐ 15. วิทยาศาสตร์และการศึกษา	☐ 16. ท่องเที่ยวและธรรมชาติ
☐ 17. ธุรกิจและเศรษฐกิจ	☐ 18. สื่อและเหตุการณ์ปัจจุบัน
☐ 19. บ้านเพิง	☐ 20. บุคคลและสังคม
☐ 21. อื่น ๆ ระบุ.....	

9. วัตถุประสงค์ในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตของท่านคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. เพื่อการติดต่อสื่อสาร	☐ 2. เพื่อการพักผ่อนและนันทนาการ
☐ 3. เพื่อการค้นหาข้อมูลและข่าวสาร	☐ 4. เพื่อการซื้อสินค้าและบริการ
☐ 5. อื่น ๆ ระบุ.....	

10. บริการต่าง ๆ ที่ท่านใช้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

บริการบนอินเทอร์เน็ต	ใช้ทุก ครั้ง	ใช้บาง ครั้ง	ไม่เคย ใช้เลย
1. ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)			
2. จดหมายเวียน (Mailing list)			
3. ส่งการ์ดทางอินเทอร์เน็ต (E-card)			
4. โทรศัพท์ทางอินเทอร์เน็ต (Internet Telephone)			
5. ส่งแฟกซ์ทางอินเทอร์เน็ต (Interfax)			
6. ส่งข้อความเข้าเพจเจอร์และโทรศัพท์มือถือ			
7. สนทนาโดย IRC (เช่น mIRC, Pirch)			
8. สนทนาโดย Microsoft (เช่น Comic Chat, Netmeeting)			
9. สนทนาในเว็บไซต์ (Webchat)			

บริการบนอินเทอร์เน็ต	ใช้ทุก ครั้ง	ใช้บาง ครั้ง	ไม่เคย ใช้เลย
10. โปรแกรมรับส่งข้อความโดยตรง (เช่น ICQ)			
11. โปรแกรมรับส่งข้อความผ่านเว็บไซต์ (เช่น MSN, Yahoo Messenger)			
12. กลุ่มข่าวหรือจดหมายข่าว (Usenet, Newsgroup)			
13. กระดานข่าว, เว็บบอร์ด			
14. บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (FTP)			
15. บริการ Telenet			
16. ศูนย์ให้บริการสืบค้นข้อมูล (Archie, Gopher, WAIS)			
17. บริการ World Wide Web (WWW)			
18. ดูนั่ง, มิวสิควิดีโอ			
19. ฟังเพลง, รายการวิทยุทางอินเทอร์เน็ต			
20. เกมบนอินเทอร์เน็ต			
21. บริการช้อปปิ้ง, อีคอมเมิร์ซ (E-commerce)			
22. บริการใช้โปรแกรมบนเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นในที่ห่างไกล			
23. บริการค้นหาที่อยู่			
24. บริการค้นหาข้อมูล (Search Engine)			
25. บริการดาวน์โหลดโปรแกรม			
26. บริการวารสารและข่าวอิเล็กทรอนิกส์			
26. อื่น ๆ ระบุ.....			

ตอนที่ 3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ต

1. ท่านคิดว่าท่านได้รับประโยชน์จากการใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตเต็มที่หรือไม่

() 1. เต็มที่

() 2. ไม่เต็มที่

2. ท่านคิดว่าท่านได้รับประโยชน์จากการใช้บริการอินเทอร์เน็ตต่อไปนี้ในระดับใด
กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุด

การใช้ประโยชน์จากบริการอินเทอร์เน็ต	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ให้ความเพลิดเพลิน					
2. ค้นหาข้อมูลข่าวสารและความรู้					
3. เพื่อโฆษณาซื้อ-ขายสินค้าและบริการ					
4. ช่วยลดต้นทุนทางด้านการติดต่อสื่อสาร					
5. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษาและการวิจัย					
6. ช่วยในการทำงาน					
7. ช่วยเพิ่มพูนความรู้					
8. ช่วยประหยัดเวลาในการติดต่อสื่อสาร					
9. ช่วยพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ					
10. เพื่อส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ					
11. ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันอย่างรวดเร็ว					
12. ทำให้ได้รับความรู้ข่าวสารและเหตุการณ์ต่าง ๆ จากทั่วทุกมุมโลก					
13. นำข้อมูลที่ได้จากการใช้บริการอินเทอร์เน็ตไปใช้สนทนาแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกัน					
14. เพื่อเพิ่มพูนความฉับไวในการรับความรู้หรือข่าวสาร					
15. ทำให้ได้รู้จัก หรือสร้างความสัมพันธ์กับคนจำนวนมากขึ้น					
16. ช่วยตอบสนองความต้องการอยากรู้อยากเห็นในเรื่องต่าง ๆ สามารถท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ ได้ทั่วโลก					
17. นำข้อมูลที่ได้จากการใช้บริการอินเทอร์เน็ตไปใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ					
18. เพื่อผ่อนคลายอารมณ์					
19. ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต					
20. ทำให้มีเพื่อนใหม่					
21. อื่น ๆ ระบุ.....					

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคที่ท่านพบจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ต
กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุด

คำถาม	มากที่สุด 5	มาก 4	น้อย 3	น้อย ที่สุด 2	ไม่มี ปัญหา 1
1. ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตขัดข้องบ่อย ทำให้ไม่สามารถติดต่อกับเครือข่ายได้					
2. ระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้เข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตมีความเร็ว ต่ำทำให้สื่อสารได้ล่าช้า					
3. สายโทรศัพท์ที่เชื่อมโยงกับเครื่องแม่ข่ายมีน้อยเกินไปทำให้ ติดต่อกับเครือข่ายได้ยาก					
4. จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีน้อยไม่เพียงพอกับ ผู้ให้บริการ					
5. โปรแกรมสำหรับเข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตมีปัญหา					
6. ขาดอุปกรณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพพอ					
7. อินเทอร์เน็ตทำให้ท่านมีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ในชีวิตจริงน้อยลง					
8. ขาดความรู้เรื่องบริการที่มีบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
9. ขาดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์					
10. ขาดความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ					
11. ไม่มีผู้ให้คำแนะนำในกรณีที่เกิดปัญหาในการใช้บริการ					
12. ระเบียบในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ชัดเจน					
13. ผู้ให้บริการไม่ปฏิบัติตามกฎและระเบียบที่กำหนดไว้					
14. มีการปรับเปลี่ยนโปรแกรมต่าง ๆ ในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ ให้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นประจำ					
15. ผู้ให้บริการมักลงโปรแกรมอื่น ๆ ที่โหลดมาจากอินเทอร์เน็ต ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์เสียหายไม่สามารถใช้งานได้					
16. ความยากในการหาเว็บไซต์ที่อยู่ทางอินเทอร์เน็ตหรือแหล่ง ข้อมูลที่ต้องการ					
17. ความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ต					

คำถาม	มากที่สุด 5	มาก 4	น้อย 3	น้อย ที่สุด 2	ไม่มี ปัญหา 1
18. การใช้ถ้อยคำหยาบคาย หรือการสื่อข้อความที่ไม่สมควร					
19. การขโมยข้อมูล หรือการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต					
20. การได้รับอีเมลล์ที่ไม่ต้องการ (อีเมลล์ขยะ)					
21. อื่น ๆ ระบุ.....					

ขอขอบคุณที่ร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

